

III Pla municipal de prevenció i atenció a les conductes addictives

2022-2026

Ajuntament del Masnou

Juliol 2022

Pla elaborat per encàrrec i amb la col·laboració de:

Ajuntament del Masnou

Consultoria tècnica:

Amb la col·laboració de PDS, Promoció i Desenvolupament Social

Coordinació del projecte: Enric Marcos Peláez

Coordinació tècnica municipal:

Laura Curull, tècnica de Comunitat i Persones (Salut Comunitària), Ajuntament del Masnou

0. ÍNDEX

1. PRESENTACIONS.....	4
2. INTRODUCCIÓ I PRINCIPIS RECTORS	6
3. MARC TEÒRIC	8
4. ESTRUCTURA ORGANITZATIVA	10
5. DIAGNOSI DE LA SITUACIÓ ACTUAL	13
6. OBJECTIUS DEL PLA I POBLACIÓ DESTINATÀRIA	16
7. ESTRUCTURA DEL PLA: EIXOS DE TREBALL.....	19
8. PLA D'ACCIÓ 2022-2026	25
9. CRONOGRAMA DEL PLA DE TREBALL 2022-2023.....	59
10. DELIMITACIÓ DELS PROCEDIMENTS D'AVUACIÓ	61
11. AGRAÏMENTS.....	63
12. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES	64
ANNEX I. MARC LEGAL	68
ANNEX II. MARC PLANIFICADOR	71
ANNEX III. MARC TEÒRIC.....	81

1. PRESENTACIONS

El *Pla de prevenció i atenció a les conductes addictives 2022-2026* que teniu a les mans pren el relleu al que havia estat el *Pla municipal de prevenció de drogodependències*, del qual ja s'havien fet dues edicions des de l'any 2010, quan l'Ajuntament del Masnou va començar a obrir camí en aquest terreny. Amb el canvi de nom, pretenem posar l'èmfasi en l'abordatge de manera integral de les addiccions de tota mena, ja siguin les drogues o les derivades de les tecnologies i, en especial, de l'ús de les pantalles. I no només cal actuar un cop la patologia ha estat diagnosticada, sinó de manera preventiva, dedicant més recursos a la tasca de sensibilització, per evitar que els nostres joves caiguin en l'addicció.

Una vegada més, malauradament, les conseqüències de la pandèmia de la COVID-19 s'han fet sentir en aquest àmbit, especialment en la població més jove. La soledat i l'aïllament han comportat efectes sobre la salut mental i, de retruc, en l'increment de conductes addictives per suplir altres mancances. Les necessitats i el pla d'acció que es desprenen d'aquest document són fruit d'una diagnosi acurada d'aquests efectes i de la situació actual.

Com a novetat d'aquesta tercera edició del Pla, es vincula a l'Agenda 2030 i als Objectius de Desenvolupament Sostenible, d'acord també amb el *Pla d'actuació municipal* per al mandat 2019-2023, que preveu un seguit d'objectius i actuacions per garantir una vida saludable i promoure el benestar de les persones. És un compromís d'aquest consistori i, en concret, del Govern que encapçalo, en diferents àrees.

En aquesta, i en la majoria de les problemàtiques de la nostra societat, cal actuar des de la base, des de la infància. Tota la societat en som partícips. Qui ha participat en la confecció d'aquest Pla, però no només. Cal una acció coordinada començant pel mateix Ajuntament, però també des d'escoles i instituts, famílies, professionals de la salut, entitats, altres administracions, etc. A tothom, gràcies per la vostra implicació.

Jaume Oliveras i Maristany
Alcalde del Masnou

La promoció de la salut comunitària és un dels principals eixos d'actuació d'aquest Govern. Garantir una vida saludable i promoure el benestar emocional de les persones ha esdevingut una prioritat en aquests temps que vivim, en què hem patit una pandèmia de caràcter víric, però que ha deixat en una part de la societat unes seqüeles de caràcter més aviat mental i emocional.

És per aquesta raó que estem segurs que aquest tercer *Pla de prevenció i atenció a les conductes addictives* arriba en un molt bon moment, perquè, com sabem, les addiccions estan molt lligades a la pèrdua de la salut mental i del benestar general de les persones.

En aquesta ocasió hem volgut modificar tant el nom del Pla com el contingut. Basant-nos en una diagnosi prèvia, hem decidit elaborar un pla que abrasi les *noves* addiccions. Diem *noves* tot i que fa molt de temps que les tecnologies que les provoquen són entre nosaltres, però fins fa relativament poc no s'han començat a diagnosticar i tractar com el que són i, per tant, no s'han començat a prevenir.

I és la prevenció la principal eina que hem d'utilitzar, i en la prevenció cal la implicació de tota la societat, no només de les administracions o els centres educatius. Cal també la implicació de l'entorn familiar i laboral, de les amistats...; en definitiva, de tothom.

En aquestes pàgines hi trobareu accions recomanades, però també moltes que ja s'estan portant a terme. Les hem volgut reflectir totes en aquest document per tal que la ciutadania pugui disposar d'aquesta guia transversal.

Volem expressar el nostre agraïment a totes les entitats i persones que han participat, primerament, en l'elaboració de la diagnosi, i després, a l'equip tècnic que ha participat en el disseny d'aquest Pla. Com no potser de cap altra manera, només amb el consens i la participació de tots i totes és possible portar a terme un document tan necessari al nostre municipi.

Yulay Martínez Castillo
Regidora delegada de Salut Comunitària

2. INTRODUCCIÓ I PRINCIPIS RECTORS

El III Pla municipal de prevenció i atenció a les conductes addictives 2022-2026 dona continuïtat a la tasca preventiva duta a terme al Masnou en els darrers dos plans preventius (2010-2014 i 2015-2019). A les accions proposades per ajudar a reduir els problemes relacionats amb els consums de drogues i conductes de risc associades, se n'hi incorporen d'altres relacionades amb conductes potencialment addictives, principalment les vinculades a usos de pantalles i altres addiccions comportamentals. Sempre des d'un abordatge preventiu i comunitari basat en la corresponsabilitat dels diferents actors socials, organitzacions i institucions.

La prevenció de les conductes potencialment addictives ha de ser una responsabilitat compartida, una suma d'esforços i una acció coordinada. Tenint en compte que:

- S'ha d'ocupar de tots els problemes relacionats amb els consums de drogues, usos de pantalles, altres conductes potencialment addictives i altres conductes de risc (salut, relacionals, convivència, accidents, etc.).
- S'ha de generalitzar (ha d'arribar a tothom).
- S'ha d'iniciar en la infància.
- Ha d'educar en habilitats per a la vida (habilitats socials, cognitives i emocionals).
- Ha de donar respostes integrals, amb accions universals, selectives i indicades.
- Ha d'implicar tota la comunitat: àrees de Cultura, Educació, Sanitat, Mobilitat i Via Pública, Serveis Socials i Promoció Social, CAP (Centre d'Atenció Primària), CASD (Centre d'Atenció i Seguiment de Drogodependències), instituts, escoles, AFA (Associació de Famílies d'Alumnes), AV (associacions de veïns), entitats (esportives, lúdiques, juvenils, culturals, etc.), farmàcies, mitjans de comunicació social, comerciants, cossos de seguretat, etc., i ha d'afavorir la corresponsabilitat d'entitats, institucions i persones.

El Pla dona cobertura als 23.340 habitants empadronats al municipi durant els propers cinc anys, a comptar des d'aquest 2022. Així, arribat el 2026, caldrà fer-ne una avaluació i elaborar el nou pla amb vigència 2027-2031.

A partir d'aquests principis i objectius específics, el Pla defineix **quatre eixos de treball, set àmbits d'actuació i tres nivells d'intervenció**, de cada un dels quals s'estableixen un seguit d'accions. Aquestes accions poden ser o no de nova implementació i seran planificades i avaluades anualment.

El Pla es fonamenta en els principis rectors següents:

A l'annex 1 trobareu el marc legislatiu en què se sustenta i fonamenta aquest Pla.

VINCULACIÓ AMB L'AGENDA 2030 I ELS OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

L'Agenda 2030 és el full de ruta global per avançar cap al desenvolupament sostenible que van aprovar les Nacions Unides el 2015. Inclou disset Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), que s'han d'assolir el 2030.

L'Ajuntament del Masnou, en el marc del **III Pla municipal de prevenció i atenció a les conductes addictives 2022-2026**, amb el suport del Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya, s'alinea amb aquests objectius.

A l'annex 2 trobareu el marc planificador amb les estratègies de les diferents administracions públiques implicades en matèria de prevenció de conductes addictives en què se sustenta aquest Pla.

3. MARC TEÒRIC

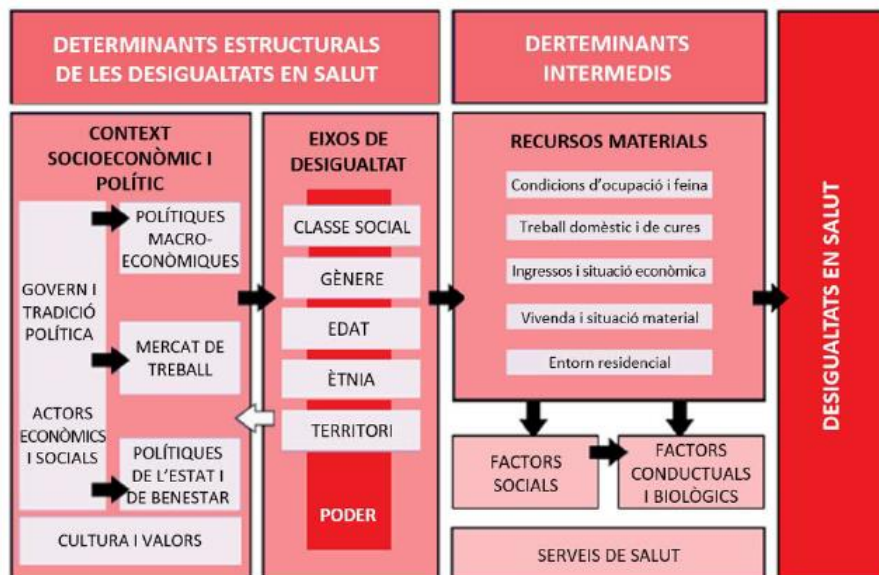
El Pla es proposa donar resposta als reptes que plantegen les drogues i les pantalles des d'una perspectiva integradora de diversos marcs conceptuals i teòrics. Aquests models són complementaris i recullen la major part de les bases teòriques que avui dia sostenen els programes de prevenció que s'estan aplicant.

Els programes/projectes i les actuacions específiques s'enquadraran en aquesta estratègia àmplia d'intervenció en prevenció; l'avaluació contínua permetrà adequar les intervencions, millorant-les, reformant-les i, puntualment, rebutjant aquelles que no assoleixin els objectius assenyalats en un procés d'aprenentatge continu.

A continuació, presentem els postulats dels models teòrics en què es basa.

MODEL ECOSOCIAL

El **model ecosocial** posa en el centre la necessitat de fer front als nombrosos **determinants econòmics, socials i culturals**, més enllà dels **factors genètics i individuals**, que configuren les maneres de consumir i d'emmalaltir relacionades amb les drogues i les pantalles i que són l'origen de les desigualtats en salut que es produeixen al municipi.

Font: Determinants de les desigualtats en salut. Adaptada per l'Agència de Salut Pública de Catalunya (2008), de Navarro (2004) i Solar i Irwin (2007).

L'estructura que utilitza determinants (que inclouen factors de risc i de protecció) ens ajuda a entendre per què la població objecte de la intervenció consumeix drogues, en fa un consum problemàtic o fa un ús abusiu de pantalles. Tant hi ha determinants personals com de l'entorn.

Determinants personals

- Els coneixements, creences, actituds, percepcions i valors sobre les drogues i les pantalles.
- Les habilitats per afrontar situacions relacionades amb l'ús de drogues i pantalles.
- Les recompenses que les persones reben per l'ús de drogues i pantalles.
- Les emocions que senten en situacions relacionades amb l'ús de drogues i pantalles.

Determinants d'entorn

- Interpersonals: conductes i valors associats amb les drogues i les pantalles dels entorns socialitzadors més propers (família, veïnat, amics, etc.).
- Comunitaris: valors comunitaris i patrons socials relacionats amb les drogues i les pantalles.
- Organitzacionals: les regulacions i normes dels escenaris on es mou la persona que consumeix (escola, feina, locals d'oci, etc.).
- Socials: les lleis i normatives relatives a les drogues i les pantalles que hi ha al territori.
- Condicions físiques (fum, ambiental, pol·lució, etc.) i els recursos disponibles dedicats a les drogues i les pantalles.

A més, el model de determinants ajuda a superar mirades reduccionistes relacionades amb la responsabilització i la culpabilització de les persones amb addiccions, que n'afavorien l'estigmatització, l'exclusió i la marginalització.

D'aquesta manera, en complementar els abordatges més clàssics dels **factors de risc i de protecció** i el **model biopsicosocial** amb aquesta mirada que posa l'èmfasi en tot allò que ajuda les persones, les famílies i les comunitats a augmentar el control sobre la seva salut i millorar-la, es vol afavorir que les persones escullin comportaments més favorables per a la salut, puguin afrontar millor les malalties i l'estrès i puguin viure més anys.

A l'annex 3 trobareu una descripció més ampliada dels models teòrics en què es basa aquest Pla.

4. ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

El Pla es troba conformat pels òrgans següents: la Comissió Política, la Comissió Tècnica i el Grup Motor de la Comissió Tècnica. A continuació detallarem la composició i les funcions de cada òrgan:

COMISSIÓ TÈCNICA

Està formada per tècnics i tècniques i agents del municipi procedents de tots els àmbits implicats en la implementació del **III Pla municipal de prevenció i atenció a les conductes addictives**. La formació d'aquesta comissió ha de valorar la implicació de les diferents àrees municipals i dels agents clau per participar activament en les diferents fases del Pla.

Funcions:

- Gestionar els encàrrecs de la comissió política.
- Participar en el procés d'elaboració del Pla de prevenció en les fases de:
 - Elaboració del diagnòstic.
 - Descripció d'objectius.
 - Proposta d'activitats.
 - Pla de treball anual.
- Marcar les línies de treball estratègiques que han de guiar l'elaboració del pla de treball anual.
- Seguiment i dinamització de les accions del Pla.
- Recollir indicadors sobre les accions que es desenvolupen en el marc del Pla.
- Reunir-se periòdicament per fer el seguiment i avaluació del pla de treball anual.

Reunions:

- Reunions trimestrals/anuals.
- Treball en comissions específiques (educació, oci nocturn...) per àmbits de treball.

Membres de la comissió tècnica:

MEMBRES COMISSIÓ TÈCNICA	NOM REFERENT
Tècnic/a de comunitat i persones (Salut Comunitària)	Laura Curull
Tècnic/a de comunitat i persones (Educació)	Vanessa Francès Mola
Tècnic/a de comunitat i persones (Joventut)	Noemí Pinar Martí
Educador/a social SIAF	Vianney Carbonell Maldonado
Referent Policia Local	Vicenç Garrogué Reüll
Referent Policia Local	Laura Cerdà Bassart
Referent Mossos d'Esquadra	Joan Vila
Referent CAS Ocata	Eva López
Representant dels centres educatius de secundària	Carolina Ortiz
Referent entitat especialitzada en conductes addictives	Cristina Delgado García
Referent entitat especialitzada en conductes addictives	Enric Marcos

GRUP MOTOR DE LA COMISSIÓ TÈCNICA

Està formada per un petit grup de tècnics i tècniques membres de la Comissió Tècnica especialistes en conductes addictives.

Funcions:

- Participar en el procés d'elaboració del Pla de prevenció en les fases de:
 - Presentar a la Comissió Tècnica propostes per a l'elaboració del Pla.
 - Redactar la proposta de Pla, d'acord amb les línies marcades per la Comissió Tècnica.
- Elaborar el pla de treball anual, d'acord amb les línies marcades per la Comissió Tècnica.
- Fer el seguiment de les accions que es duguin a terme, la seva avaluació i les propostes de millora.
- Presentar a la Comissió Política l'avaluació de les activitats desenvolupades al llarg de l'any i la proposta de pla de treball per a l'any següent.

Reunions:

- Reunions, tantes com siguin necessàries (normalment una al trimestre).

Membres del Grup Motor de la Comissió Tècnica:

GRUP MOTOR	NOM
Regidora de Salut Comunitària	Yulay Martínez Castillo
Tècnic/a de Comunitat i Persones (Salut Comunitària)	Laura Curull

COMISSIÓ POLÍTICA

Màxim òrgan de decisió del **III Pla municipal de prevenció i atenció a les conductes addictives**, està formada per representants polítics de l'Ajuntament del municipi.

Funcions:

- Aprovar el pla de treball anual que presenti la Comissió Tècnica.
- Dotar anualment de suport econòmic al Pla.
- Nomenar els membres del grup motor de la Comissió Tècnica.
- Proposar els projectes que es considerin prioritaris per al Pla.

Reunions:

- Una o dues reunions plenàries a l'any.

Membres de la comissió política:

COMISSIÓ POLÍTICA	NOM
Alcalde	Jaume Oliveras i Maristany
Regidora d'Acció Social / Salut Comunitària	Yulay Martínez Castillo
Regidora d'Educació	Cristina Ramos Santamaria

Regidor de Cicles de Vida (Joventut)	Sergio González Fernández
Regidora d'Accesibilitat i Diversitat Funcional	Monika González Huerva

5. DIAGNOSI DE LA SITUACIÓ ACTUAL

La primera fase per a l'elaboració del Pla ha consistit en l'elaboració d'una diagnosi participativa sobre la situació actual al municipi respecte els consums de drogues i els usos de pantalles.

Objectiu general del diagnòstic

- Conèixer la situació sobre els consums de drogues i usos de pantalles al Masnou.

Objectius específics

- Explorar els hàbits i el perfil de consum i d'ús de les pantalles de la població del Masnou.
- Descriure i analitzar els contextos en els quals es desenvolupen els consums de drogues i usos de pantalles entre la població del municipi.
- Identificar els diferents serveis i recursos d'atenció a les conductes addictives disponibles al territori.
- Detectar possibles barreres en l'accés als serveis i recursos d'atenció a les conductes addictives per part de la població del municipi.
- Recollir les valoracions dels i les agents implicats en diferents actuacions de prevenció i intervenció en conductes addictives sobre la tasca duta a terme en aquest àmbit durant els darrers dos anys.
- Detectar possibles necessitats i millores en l'actual funcionament coordinat dels agents que treballen sobre algun aspecte relacionat amb les conductes addictives.
- Explorar l'existència de possibles àmbits prioritaris i línies d'actuació que cal tenir en compte al futur pla.

La diagnosi de la situació actual dels consums de drogues i usos de pantalles al Masnou s'ha realitzat amb la finalitat de ser un punt de partida clau en l'elaboració del **III Pla municipal de prevenció i atenció a les conductes addictives**. S'ha dut a terme una recerca qualitativa basada en la realització d'entrevistes individuals i grupals a persones representants de bona part dels serveis i entitats de la ciutat implicats en el fenomen dels consums de drogues i usos de pantalles i una recerca quantitativa basada en la recollida de dades epidemiològiques sobre els consums de drogues i usos de pantalles al municipi i l'anàlisi de les dades facilitades per les persones informants clau.

Els principals elements analitzats en la diagnosi són:

1. Percepció dels consums de drogues i usos de pantalles.
2. Percepció dels problemes associats als consums de drogues i usos de pantalles.
3. Percepció del compliment de la normativa legal sobre drogues.
4. Dades objectivables de què es pugui disposar.
5. Percepció de les possibilitats i disposició de col·laboració.
6. Propostes d'acció aportades per les persones informants clau i els grups de discussió per donar resposta a les problemàtiques percebudes.
7. Percepció de les possibilitats i la disposició de col·laboració amb el Pla per part del col·lectiu al qual pertany o que representa la persona entrevistada.

Podeu trobar tota la informació obtinguda a partir de la diagnosi sobre la situació actual respecte als consums de drogues i usos de pantalles al municipi elaborada l'any 2019 al document:

Informe diagnòstic de la situació i detecció de necessitats, maig de 2019.

REVISIÓ D'ACCIONS DUTES A TERME EN ELS DARRERS PLANS

Aproximadament un 83 % de les accions del Pla municipal de prevenció de drogodependències 2015-2019 van poder-se implementar adequadament; fins i tot, durant el període 2015-2019, es van dur a terme activitats que no estaven incloses en el pla d'acció del II Pla.

- Les accions de l'àmbit educatiu s'han completat durant els quatre anys del pla, i ha augmentat el nombre d'intervencions cada any.
- En l'àmbit familiar s'han dut a terme totes les accions, exceptuant les relacionades amb el col·lectiu de la gent gran. L'impacte de les activitats previstes ha estat més gran cada any.
- Pel que fa les accions plantejades en l'àmbit de salut i comunitat, s'han realitzat totes, exceptuant les que implicaven una relació amb els recursos i serveis de joventut.
- Les accions de l'àmbit d'oci s'han realitzat de manera completa, excepte les alternatives a l'oci saludable.
- En l'àmbit d'atenció, la majoria d'accions s'han realitzat, exceptuant el seguiment dels casos d'abandonament escolar, en què no s'ha pogut esbrinar quina relació tenen amb el consum de drogues els casos d'abandonament. El Servei d'Informació i Assessorament sobre Drogues es va posar en marxa l'últim mes previ a la realització d'aquest document.
- De manera general, les intervencions en l'àmbit de control de l'oferta s'han realitzat de manera parcial, ja que només s'ha intervingut un any dels quatre en què s'ha implementat el pla.
- Les accions de l'àmbit de la xarxa comunitària de manera general s'han complert. Tot i així és difícil valorar aquelles accions transversals al llarg de tota la implantació del pla.
- Les valoracions de les accions plantejades han estat satisfactòries i s'ha donat continuïtat a accions implantades anualment.

En general, es conclou que s'ha de donar continuïtat a totes aquelles accions que s'han implementat i que han tingut èxit en els diferents àmbits del pla. Cal prioritzar aquelles accions que tenen relació amb la coordinació entre les diferents àrees tècniques de l'Ajuntament vinculades al Pla, com per exemple les accions que tenen a veure amb els recursos i serveis de Joventut.

La implementació al municipi del Centre d'Atenció i Seguiment (CASD) així com d'un servei d'assessorament i informació sobre conductes addictives (SAICA) dirigit a adolescents, joves, famílies i professionals ha estat molt ben valorada pels professionals entrevistats.

ENQUESTA D'HÀBITS RELACIONATS AMB LA SALUT - 4t D'ESO - 2020 2021

A tota aquesta informació recollida i analitzada s'hi afegeixen els resultats de l'enquesta sobre hàbits relacionats amb la salut amb alumnat de 4t d'ESO realitzada els anys 2020 2021 per la Diputació de Barcelona.

Podeu trobar els resultats de l'enquesta elaborada al municipi els anys 2020 i 2021 al document:

Hàbits relacionats amb la salut - 4t d'ESO 2020 2021 - El Masnou.

6. OBJECTIUS DEL PLA I POBLACIÓ DESTINATÀRIA

OBJECTIUS GENERALS

- Dotar la població del Masnou de totes aquelles habilitats i recursos que permetin prevenir els consums de drogues i usos de pantalles problemàtics i reduir les conductes de risc relacionades.
- Promoure l'adquisició d'estils de vida saludables i d'actituds responsables envers la pròpia salut entre tota la població, reduint els factors de risc i augmentant els factors de protecció tant individuals com comunitaris.

OBJECTIUS ESPECÍFICS:

a) En relació amb la planificació, la sensibilització i la coordinació:

1. Impulsar i garantir la coordinació de les activitats de prevenció de conductes addictives al municipi.
2. Promoure la col·laboració comunitària en la intervenció sobre les conductes addictives.
3. Establir una estratègia de comunicació que faciliti la visualització i difusió de les accions que es realitzin en el Pla.
4. Implementar un procediment de control epidemiològic del consum de drogues al municipi.
5. Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.

b) En relació amb la informació i l'educació sobre conductes addictives:

1. Informar i educar la població sobre les conseqüències dels consums de drogues i usos de pantalles, d'acord amb les necessitats dels diferents grups i sectors.
2. Garantir un nivell d'informació adequat de la població sobre els recursos d'atenció a les conductes addictives disponibles.
3. Apropar el criteri social d'abús de l'alcohol (i les altres drogues) als criteris sanitaris de risc.
4. Augmentar la informació i la formació dels "agents socials" que poden incidir d'una manera més efectiva en la prevenció.
5. Garantir l'accés de la població adolescent i jove a una informació i una educació sobre les conductes addictives, suficient i adequada a les seves necessitats específiques.

c) En relació amb els consums de drogues i usos de pantalles:

1. Desenvolupar mesures per a evitar/retardar l'edat d'inici dels consums de drogues i usos de pantalles problemàtics.
2. Potenciar opcions i alternatives saludables d'ús del temps lliure.

d) En relació amb les persones que consumeixen drogues i utilitzen les pantalles de manera problemàtica:

1. Potenciar la detecció precoç de problemes relacionats amb els consums de drogues i usos de pantalles problemàtics.
2. Promoure formes de consum de drogues i usos de pantalles menys perilloses i/o menys problemàtiques en les persones que no volen o no poden abandonar-ne el consum/ús.

e) En relació amb les persones dependents:

1. Promoure unes actituds socials no culpabilitzadores ni marginalitzadores envers les persones amb dependència a les drogues i/o addiccions comportamentals.
2. Facilitar la integració social de les persones que han tingut problemes amb les drogues i/o addiccions comportamentals.
3. Potenciar la derivació de persones dependents als recursos públics d'atenció a les conductes addictives.

f) En relació amb el control de l'oferta:

1. Millorar la coordinació en matèria de prevenció entre els cossos de seguretat i els recursos socials i sanitaris.
2. Fomentar el coneixement de les responsabilitats ètiques i legals de les persones implicades en la comercialització o el servei de les drogues legals.
3. Promoure l'acceptació social i el compliment de les lleis que regulen la promoció, la venda i el consum de les diferents substàncies addictives.

POBLACIÓ DESTINATÀRIA

La prevenció dels consums de drogues i usos de pantalles problemàtics ha de ser una acció anticipatòria que s'adrexi preferentment als col·lectius més susceptibles (preadolescents, adolescents i joves).

La població jove no constitueix un grup homogeni. Les diferències d'edat, experiències, interessos, expectatives, entorn de convivència, patrons educatius familiars, etc., donen lloc a necessitats preventives diferenciades en els diferents joves. Alhora, el jovent tampoc no és un grup social hermètic. Ben al contrari, la gent jove interactua amb la resta de la comunitat i el seu desenvolupament té lloc en un context social determinat. Per aquest motiu, els programes de prevenció de conductes addictives adreçats als joves han d'incidir no tan sols sobre ells i elles, sinó també sobre els seus mediadors socials (mares i pares, professorat, educadors/es, monitors/es, etc.). Això fa que el treball amb les persones mediadores, orientat a estimular la seva implicació i a millorar les seves competències educatives, tingui un gran valor com a estratègia preventiva.

En aquest sentit, la intervenció amb les famílies té una importància clau. Les activitats del Pla en aquest àmbit s'orientaran a fer els pares i les mares conscients de la seva funció educativa; difondre els aspectes educatius d'àmbit familiar que ajuden a evitar o retardar el contacte dels fills i filles amb les drogues i els usos de pantalles problemàtics; estimular la reflexió crítica sobre les pautes educatives familiars; millorar les habilitats educatives dels pares i les mares, en

especial entre els que presenten més mancances; i millorar la informació sobre les drogues i les pantalles per part dels familiars.

Els objectius específics han d'estar formulats tenint en compte a quina població es dirigeix:

- Població general.
- Pares i mares.
- Nens (de 6 a 12 anys).
- Joves adolescents (de 13 a 18 anys).
- Joves (més de 18 anys).
- Professionals del municipi.

7. ESTRUCTURA DEL PLA: EIXOS DE TREBALL

En el moment de planificar les actuacions preventives cal tenir en compte els diversos espais de la vida social i tots els àmbits de possible influència dels professionals implicats en el Pla. Tenint en compte la població del Masnou, les característiques del municipi i la voluntat de l'Ajuntament de potenciar el treball transversal i donar continuïtat al Pla anterior, s'ha optat per una estructura per eixos de treball.

Cada eix de treball està dividit, a la vegada, en diferents àmbits d'actuació, i les accions han estat plantejades en diversos nivells d'intervenció tenint en compte el tipus de població a què s'adrecen.

El Pla defineix **quatre eixos de treball, set àmbits d'actuació i tres nivells d'intervenció** de cada un dels quals s'estableixen un seguit d'accions. Aquestes accions poden ser o no de nova implementació i seran planificades i avaluades anualment.

EIXOS DE TREBALL

1. EIX: PREVENCIÓ I EDUCACIÓ

En aquest eix s'emmarquen totes aquelles actuacions preventives adreçades a la comunitat educativa i als diferents agents que hi participen.

Àmbits bàsics d'intervenció:

- Educatiu (infants, adolescents, joves i agents educatius).
- Familiar.

Població diana:

- Alumnes de primària.
- Alumnes de secundària.
- Alumnes de cicles formatius (CF) i batxillerat.
- Alumnes de centres d'educació no reglada.
- Alumnes de mòduls formatius.
- Mares, pares i/o tutors/es legals.
- Agents educatius (mestres, professorat, personal d'infermeria del programa Salut i Escola i professionals en contacte amb adolescents i joves).

ÀMBIT EDUCATIU

Prevenció universal

- Programes escolars de prevenció de conductes addictives amb alumnat de primària,

- secundària, cicles formatius / batxillerat amb perspectiva de gènere. (PRIORITAT ALTA)
- Formació a professorat en abordatge educatiu de les conductes potencialment addictives (principalment drogues i pantalles). (PRIORITAT ALTA)

Prevenció selectiva / indicada

- Programes escolars de prevenció de conductes addictives amb alumnat en situació de vulnerabilitat. (PRIORITAT MODERADA)
- Protocols de detecció i derivació de conductes addictives als centres educatius. (PRIORITAT ALTA)

ÀMBIT FAMILIAR

Prevenció universal

- Programes familiars de prevenció de conductes addictives. (PRIORITAT ALTA)
- Utilització d'estratègies per augmentar la captació de famílies en les sessions dels programes familiars preventius. (PRIORITAT ALTA)

Prevenció selectiva / indicada

- Programes familiars de prevenció de conductes addictives amb famílies en situació de vulnerabilitat. (PRIORITAT ALTA)

2. EIX: PREVENCIÓ I OCI

En aquest eix se situen les actuacions dirigides a treballar les pràctiques de consum produïdes en el temps lliure, tant de dia com de nit. Es posa especial èmfasi en els menors d'edat consumidors de drogues il·legals i en els usuaris d'oci nocturn.

Àmbits bàsics d'intervenció:

- Oci
- Nit

ÀMBIT OCI I LLEURE

Prevenció universal

- Activitats d'oci saludable alternatives al consum de begudes alcohòliques i altres drogues i a l'ús de pantalles. (PRIORITAT ALTA)
- Formació en dispensació responsable de begudes alcohòliques (DRA). (PRIORITAT MODERADA)
- Protocol d'actuació davant les violències sexuals per a locals i altres espais d'oci nocturn en el context del consum d'alcohol i altres drogues. (PRIORITAT ALTA)
- Campanyes de sensibilització per a establiments comercials sobre el compliment de la normativa de venda d'alcohol a menors i les recomanacions sobre el consum de begudes energètiques a menors. (PRIORITAT MODERADA)

Prevenció universal / selectiva / indicada

- Intervencions preventives i de reducció de riscos en oci nocturn (prioritzar intervencions en festes majors). (PRIORITAT ALTA)

3. EIX: PREVENCIÓ I COMUNITAT

En aquest eix s'emmarquen les actuacions de caràcter més universalista.

Àmbits bàsics d'intervenció:

- Seguretat ciutadana.
- Sanitari.
- Mitjans de comunicació.

ÀMBIT COMUNITARI

Prevenció universal

- Programes comunitaris de prevenció de conductes addictives amb adolescents i joves. (PRIORITAT ALTA)
- Sol·licitar la implementació del programa Controles? de la Diputació de Barcelona al Masnou. (PRIORITAT MODERADA)
- Formació a professionals en abordatge educatiu de les conductes potencialment addictives (principalment drogues i pantalles). (PRIORITAT ALTA)
- Col·laboració amb el programa Entorn sense fum. (PRIORITAT MODERADA / ALTA)
- Campanyes de sensibilització sobre els riscos del consum de drogues aprofitant els dies mundials sense tabac, alcohol i drogues. (PRIORITAT MODERADA)
- Instal·lació d'exposicions de sensibilització i prevenció de conductes addictives en espais comunitaris i serveis especialitzats del Masnou. (PRIORITAT MODERADA)

Prevenció selectiva / indicada

- Programes comunitaris de prevenció de conductes addictives amb adolescents i joves del centre obert. (PRIORITAT ALTA)
- Protocol alternatiu a la sanció administrativa per consum de drogues legals a la via pública. (PRIORITAT ALTA)
- Valorar la implementació d'un protocol alternatiu a la sanció administrativa per consum de drogues il·legals a la via pública. (PRIORITAT ALTA)
- Programes comunitaris de prevenció de conductes addictives amb usuaris d'associacions de consum de cànnabis. (PRIORITAT MODERADA)

ÀMBIT D'ATENCIÓ

Prevenció universal

- Servei d'assessorament i informació sobre conductes addictives (SAICA). (PRIORITAT ALTA)

Prevenció selectiva / indicada

- Intervencions breus de detecció precoç des de serveis socials bàsics i derivació a serveis de salut. (PRIORITAT ALTA)
- Intervencions adreçades a serveis de mesures alternatives per conductes de risc desenvolupades en espais públics, com ara el consum de drogues (una vegada estigui actiu el protocol). (PRIORITAT ALTA)
- Intervencions adreçades a serveis de mesures alternatives a l'expulsió de centres educatius segons les normes d'organització i funcionament del centre educatiu (una vegada estigui actiu el protocol). (PRIORITAT MODERADA / ALTA)

ÀMBIT DE CONTROL DE L'OFERTA

Prevenció universal

- Aplicació de l'Ordenança municipal reguladora de la publicitat, la venda i el consum de begudes alcohòliques a les vies i espais públics del terme municipal del Masnou. (PRIORITAT MODERADA)

Prevenció selectiva / indicada

- Patrullatges dels cossos de seguretat al voltant dels centres educatius a demanda dels mateixos centres educatius per controlar el consum de drogues legals i il·legals. (PRIORITAT MODERADA)

4. EIX: COORDINACIÓ I PLANIFICACIÓ DEL PLA

En aquest eix s'emmarquen totes aquelles actuacions preventives orientades a planificar, gestionar i coordinar les accions desenvolupades en el marc del Pla.

Àmbits bàsics d'intervenció:

- Grup Motor.
- Comissió Tècnica.
- Comissió Política.

PLANIFICACIÓ I GESTIÓ DEL PLA

Prevenció universal

- Realització d'un mínim de tres trobades anuals del Grup Motor, una de la Comissió Tècnica i una de la Comissió Política. (PRIORITAT ALTA)
- Recollida d'indicadors i realització de memòria anual del Pla. (PRIORITAT ALTA)
- Realització del Pla de treball anual del Pla. (PRIORITAT ALTA)
- Realització d'una comissió educativa el mes de juny entre referents de centres educatius, referents d'entitats que realitzen les intervencions als centres educatius i referent del Pla. (PRIORITAT ALTA)
- Difusió entre professionals i ciutadania de les accions dutes a terme en el marc del Pla.

(PRIORITAT MODERADA)

- Difusió entre la ciutadania dels serveis especialitzats en conductes addictives al territori (CAS, SAICA, SPOTT...). (PRIORITAT ALTA)

Prevenió universal / selectiva / indicada

- Espais de coordinació entre professionals vinculats a la prevenció de conductes potencialment addictives. (PRIORITAT ALTA)

NIVELLS D'INTERVENCIÓ

Prevenció universal: Són aquells programes, accions o campanyes adreçades a tota la població amb l'objectiu de prevenir l'inici de consum i retardar-lo, o de reduir la prevalença de consum. Es tracta d'aportar a les persones la informació i eines necessàries per prevenir la problemàtica, sense que es faci una selecció o cribratge previ del grup destinatari en funció de l'exposició als potencials factors de risc d'abús de drogues o pantalles. Els àmbits d'intervenció per a aquest nivell solen ser d'ampli abast: comunitari, educatiu, familiar, laboral, del lleure, dels mitjans de comunicació o dels serveis de salut.

Prevenció selectiva: S'adreça a grups de població exposats a determinats factors de risc associats al consum, i per tant amb potencial risc d'abús, atès que aquests grups presenten conductes associades a les problemàtiques relacionades amb les drogues o les pantalles (p. ex. joves infractors, amb problemes adaptatius al centre escolar, absentisme o fracàs escolar). Els programes o accions tenen com a objectiu prevenir l'inici del consum, retardar-lo en el temps, així com prevenir els possibles problemes relacionats amb el consum. Per norma general, aquest nivell implica formació específica dels professionals que treballen amb les persones joves, familiars o agents socials. També sol implicar més temps de dedicació a la preparació de les accions i un cost més elevat per dur-les a terme.

Prevenció indicada: En aquest nivell, les actuacions i programes s'engeguen a partir de la identificació de persones que ja presenten senyals o signes de problemes greus associats a les conductes de risc (drogues o pantalles), però no prou notables com per diagnosticar trastorn per addicció o dependència, situacions que ja requeririen una prescripció de tractament o teràpia. Els indicadors de l'exposició a un risc individual més gran poden ser: fracàs escolar, consum d'alcohol i altres drogues, trastorns de conducta, desvinculació afectiva de la família, de l'escola, de grups d'iguals positius, etc. L'objectiu d'aquest nivell és aturar-ne l'ús o abús i afrontar de manera personalitzada els factors de risc associats, i es requereix formació preventiva específica.

Les intervencions de prevenció selectiva i indicada poden implicar actuacions més intenses i, per tant, poden suposar un cost més elevat.

Prevenció determinada: El darrer nivell de prevenció seria l'adreçat a persones i grups de consumidors que ja han estat diagnosticats de dependència i altres trastorns de salut relacionats. L'objectiu final d'aquests programes i accions és reduir la morbimortalitat associada als usos i prevenir situacions d'exclusió social de l'individu i del seu entorn. Es requereix formació preventiva específica i experiència clínica.

Aquest grup de població no queda inclòs com a població diana d'aquest Pla.

8. PLA D'ACCIÓ 2022-2026

EIX: PREVENCIÓ I EDUCACIÓ	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Educatiu	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS:	
Informar i educar la població sobre les conseqüències dels consums de drogues i usos de pantalles, d'acord amb les necessitats dels diferents grups i sectors.	
Garantir l'accés de la població adolescent i jove a una informació i una educació sobre les conductes addictives, suficient i adequada a les seves necessitats específiques.	
Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.	
ACTUACIÓ	Programes escolars de prevenció de conductes addictives amb alumnat de primària, secundària, cicles formatius / batxillerat amb perspectiva de gènere.
PRIORITAT	ALTA
POBLACIÓ DIANA	Alumnat de primària, secundària, cicles formatius i batxillerat del Masnou
TEMPORALITZACIÓ	2022-2026
AGENTS IMPLICATS	Qui ho lidera? Referent del Pla de conductes addictives Qui hi col·labora? Referents d'equips directius dels centres educatius de primària Representants d'entitats especialistes en prevenció de conductes addictives Referent cossos de seguretat Referent del Programa Salut i Escola Tècnic/a d'Educació
INDICADORS	Nombre de centres educatius Nombre de sessions realitzades per centre educatiu Nombre de participants Grau de satisfacció de l'equip docent (continguts, metodologia, participació de l'alumnat i nivell d'implicació)
INSTRUMENTS D'AVAUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...) Enquestes de valoració i satisfacció per al professorat
OBSERVACIONS	

EIX: PREVENCIÓ I EDUCACIÓ	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Educatiu	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS:	
<p>Augmentar la informació i la formació dels “agents socials” que poden incidir d’una manera més efectiva en la prevenció.</p> <p>Potenciar la detecció precoç de problemes relacionats amb els consums de drogues i usos de pantalles problemàtics.</p> <p>Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.</p>	
ACTUACIÓ	Formació a professorat en abordatge educatiu de les conductes potencialment addictives (principalment drogues i pantalles).
PRIORITAT	ALTA
POBLACIÓ DIANA	Alumnat de primària, secundària, cicles formatius i batxillerat i de centres d’educació no reglada del Masnou
TEMPORALITZACIÓ	2022-2026
AGENTS IMPLICATS	<p>Qui ho lidera? Referent del Pla de conductes addictives</p> <p>Qui hi col·labora? Referents d’equips directius dels centres educatius de primària, secundària, de cicles formatius i batxillerat i de centres d’educació no reglada Representants d’entitats especialistes en prevenció de conductes addictives Tècnic/a d’Educació</p>
INDICADORS	<p>Nombre de centres educatius</p> <p>Nombre de sessions realitzades per centre educatiu</p> <p>Nombre de participants</p> <p>Grau de satisfacció de l’equip docent (continguts, metodologia, participació de l’alumnat i nivell d’implicació)</p>
INSTRUMENTS D’AVALUACIÓ	<p>Registre de les accions realitzades (nombre d’accions, de participants, col·lectius...)</p> <p>Enquestes de valoració i satisfacció per al professorat</p>
OBSERVACIONS	

EIX: PREVENCIÓ I EDUCACIÓ	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Educatiu	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció selectiva / indicada	
OBJECTIUS ESPECÍFICS:	
<p>Informar i educar la població sobre les conseqüències dels consums de drogues i usos de pantalles, d'acord amb les necessitats dels diferents grups i sectors.</p> <p>Garantir l'accés de la població adolescent i jove a una informació i una educació sobre les conductes addictives, suficient i adequada a les seves necessitats específiques.</p> <p>Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.</p>	
ACTUACIÓ	Programes escolars de prevenció de conductes addictives amb alumnat en situació de vulnerabilitat.
PRIORITAT	ALTA
POBLACIÓ DIANA	Nens/es (6 a 12 anys) i joves adolescents (13 a 18 anys) en situacions de vulnerabilitat del Masnou Alumnat de l'escola d'adults del Masnou
TEMPORALITZACIÓ	2022-2026
AGENTS IMPLICATS	<p>Qui ho lidera? Referent del Pla de conductes addictives</p> <p>Qui hi col·labora? Referents d'equip directiu de l'escola d'adults Representants d'entitats especialistes en prevenció de conductes addictives Tècnic/a d'Educació</p>
INDICADORS	<p>Nombre de sessions realitzades</p> <p>Nombre de participants</p> <p>Grau de satisfacció de l'equip docent (continguts, metodologia, participació de l'alumnat i nivell d'implicació)</p>
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	<p>Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)</p> <p>Enquestes de valoració i satisfacció per al professorat</p>
OBSERVACIONS	

EIX: PREVENCIÓ I EDUCACIÓ	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Educatiu	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció selectiva / indicada	
OBJECTIUS ESPECÍFICS:	
Potenciar la detecció precoç de problemes relacionats amb els consums de drogues i usos de pantalles problemàtics. Promoure formes de consum de drogues i usos de pantalles menys perilloses i/o menys problemàtiques en les persones que no volen o no poden abandonar-ne el consum/ús.	
ACTUACIÓ	Protocols de detecció i derivació de conductes addictives als centres educatius.
PRIORITAT	ALTA
POBLACIÓ DIANA	Alumnat de primària, secundària, cicles formatius i batxillerat i de centres d'educació no reglada del Masnou
TEMPORALITZACIÓ	2022-2026
AGENTS IMPLICATS	Qui ho lidera? Referent del Pla de conductes addictives Qui hi col·labora? Referents d'equips directius dels centres educatius de primària, secundària, de cicles formatius i batxillerat i de centres d'educació no reglada Tècnic/a d'Educació Tècnic/a d'Acció Social Tècnic/a del SAICA Tècnic/a del SIAF
INDICADORS	Nombre de participants Grau de satisfacció (continguts, metodologia, participació i nivell d'implicació) Grau de valoració del protocol (deteccions, intervencions, derivacions i metodologia)
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...) Enquestes de valoració i satisfacció per als participants
OBSERVACIONS	

EIX: PREVENCIÓ I EDUCACIÓ	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Familiar	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS	
Augmentar la informació i la formació dels “agents socials” que poden incidir d’una manera més efectiva en la prevenció.	
Potenciar la detecció precoç de problemes relacionats amb els consums de drogues i usos de pantalles problemàtics.	
Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.	
ACTUACIÓ	Programes familiars de prevenció de conductes addictives.
PRIORITAT	ALTA
POBLACIÓ DIANA	Nens/es (6 a 12 anys) i joves adolescents (13 a 18 anys) del Masnou
TEMPORALITZACIÓ	2022-2026
AGENTS IMPLICATS	<p>Qui ho lidera? Referent del Pla de conductes addictives</p> <p>Qui hi col·labora? Referents d’equips directius dels centres educatius de primària, secundària, de cicles formatius i batxillerat i de centres d’educació no reglada Representants d’entitats especialistes en prevenció de conductes addictives Referent cossos de seguretat Referent del Programa Salut i Escola Tècnic/a d’Educació Representants de les AFAs Tècnic/a del SAICA</p>
INDICADORS	<p>Nombre de sessions realitzades</p> <p>Nombre de participants</p> <p>Grau de satisfacció (continguts, metodologia, participació i nivell d’implicació)</p>
INSTRUMENTS D’AVALUACIÓ	<p>Registre de les accions realitzades (nombre d’accions, de participants, col·lectius...)</p> <p>Enquestes de valoració i satisfacció dels participants</p>
OBSERVACIONS	

EIX: PREVENCIÓ I EDUCACIÓ	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Familiar	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS	
Promoure la col·laboració comunitària en la intervenció sobre les conductes addictives. Establir una estratègia de comunicació que faciliti la visualització i difusió de les accions que es realitzin en el Pla.	
Augmentar la informació i la formació dels agents socials que poden incidir d'una manera més efectiva en la prevenció.	
ACTUACIÓ	Utilització d'estratègies per augmentar la captació de famílies en les sessions dels programes familiars preventius.
PRIORITAT	ALTA
POBLACIÓ DIANA	Nens/es (6 a 12 anys) i joves adolescents (13 a 18 anys) del Masnou
TEMPORALITZACIÓ	2022-2026
AGENTS IMPLICATS	Qui ho lidera? Referent del Pla de conductes addictives Qui hi col·labora? Referents d'equips directius dels centres educatius de primària, secundària, de cicles formatius i batxillerat i de centres d'educació no reglada Tècnic/a de Comunicació Tècnic/a d'Educació Tècnic/a d'Acció Social Representants de les AFAs Tècnic/a del SAICA
INDICADORS	Nombre d'estratègies utilitzades Nombre de participants a les sessions realitzades
INSTRUMENTS D'AVAUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
OBSERVACIONS	

EIX: PREVENCIÓ I EDUCACIÓ	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Familiar	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció selectiva	
OBJECTIUS ESPECÍFICS	
Augmentar la informació i la formació dels agents socials que poden incidir d'una manera més efectiva en la prevenció.	
Potenciar la detecció precoç de problemes relacionats amb els consums de drogues i usos de pantalles problemàtics.	
Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.	
ACTUACIÓ	Programes familiars de prevenció de conductes addictives amb famílies en situació de vulnerabilitat.
PRIORITAT	ALTA
POBLACIÓ DIANA	Nens/es (6 a 12 anys) i joves adolescents (13 a 18 anys) en situacions de vulnerabilitat del Masnou
TEMPORALITZACIÓ	2022-2026
AGENTS IMPLICATS	Qui ho lidera? Referent del Pla de conductes addictives Qui hi col·labora? Referents d'equips directius dels centres educatius de primària, secundària, de cicles formatius i batxillerat i de centres d'educació no reglada Representants d'entitats especialistes en prevenció de conductes addictives Tècnic/a d'Acció Social Representants de les AFAs Tècnic/a del SAICA Tècnic/a del SIAF
INDICADORS	Nombre de sessions realitzades Nombre de participants Grau de satisfacció (continguts, metodologia, participació i nivell d'implicació)
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...) Enquestes de valoració i satisfacció dels participants
OBSERVACIONS	

8.2. EIX: PREVENCIÓ I OCI

EIX: PREVENCIÓ I OCI	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: OCI I LLEURE	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció universal / Reducció de riscos	
OBJECTIUS ESPECÍFICS	
Desenvolupar mesures per a evitar/retardar l'edat d'inici dels consums de drogues i usos de pantalles problemàtics.	
Potenciar opcions i alternatives saludables d'ús del temps lliure.	
Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.	
ACTUACIÓ	Activitats d'oci saludable alternatives al consum de begudes alcohòliques i a l'ús de pantalles.
PRIORITAT	ALTA
POBLACIÓ DIANA	Població general del Masnou
TEMPORALITZACIÓ	2022 - 2026
AGENTS IMPLICATS	Qui ho lidera? Tècnic/a de Joventut Tècnic/a de Festes Qui hi col·labora? Referent del Pla de conductes addictives Tècnic/a de Cultura Representants d'entitats municipals
INDICADORS	Nombre d'intervencions realitzades Nombre de materials repartits
INSTRUMENTS D'AVAUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
OBSERVACIONS	Es prioritzaran les activitats desenvolupades des de Joventut a Ca n'Humet.

EIX: PREVENCIÓ I OCI	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: OCI I LLEURE	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció universal / Reducció de riscos	
OBJECTIUS ESPECÍFICS	
Desenvolupar mesures per a evitar/retardar l'edat d'inici dels consums de drogues i usos de pantalles problemàtics.	
Potenciar opcions i alternatives saludables d'ús del temps lliure.	
Promoure formes de consum de drogues i usos de pantalles menys perilloses i/o menys problemàtiques en les persones que no volen o no poden abandonar-ne el consum/ús.	
Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.	
ACTUACIÓ	Formació en Dispensació Responsable de begudes Alcohòliques (DRA).
PRIORITAT	MODERADA
POBLACIÓ DIANA	Població general del Masnou
TEMPORALITZACIÓ	2022 - 2026
AGENTS IMPLICATS	Qui ho lidera? Referent del Pla de conductes addictives Qui hi col·labora? Tècnic/a de Cultura Tècnic/a de Festes Tècnic/a de Joventut Tècnic/a del SAICA Representants d'entitats municipals Representants del sector de la restauració
INDICADORS	Nombre de sessions realitzades Nombre de participants Grau de satisfacció (continguts, metodologia, participació i nivell d'implicació)
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...) Enquestes de valoració i satisfacció dels participants
OBSERVACIONS	

EIX: PREVENCIÓ I OCI	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: OCI I LLEURE	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció universal / Reducció de riscos	
OBJECTIUS ESPECÍFICS	
Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla. Promoure la col·laboració comunitària en la intervenció sobre les conductes addictives. Promoure formes de consum de drogues i usos de pantalles menys perilloses i/o menys problemàtiques en les persones que no volen o no poden abandonar-ne el consum/ús.	
ACTUACIÓ	Protocol d'actuació davant les violències sexuals per a locals i altres espais d'oci nocturn en el context del consum d'alcohol i altres drogues.
PRIORITAT	ALTA
POBLACIÓ DIANA	Població general del Masnou
TEMPORALITZACIÓ	2022 - 2026
AGENTS IMPLICATS	Qui ho lidera? Referent del Pla de conductes addictives Qui hi col·labora? Representants d'entitats especialistes en prevenció de conductes addictives Tècnic/a d'Igualtat Membres de la Comissió tècnica
INDICADORS	Nombre de coordinacions
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	Acta de les reunions realitzades
OBSERVACIONS	

EIX: PREVENCIÓ I OCI	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: OCI I LLEURE	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció universal / Reducció de riscos	
OBJECTIUS ESPECÍFICS	
Desenvolupar mesures per a evitar/retardar l'edat d'inici dels consums de drogues i usos de pantalles problemàtics.	
Potenciar opcions i alternatives saludables d'ús del temps lliure.	
Promoure formes de consum de drogues i usos de pantalles menys perilloses i/o menys problemàtiques en les persones que no volen o no poden abandonar-ne el consum/ús.	
Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.	
ACTUACIÓ	Campanyes de sensibilització per a establiments comercials sobre el compliment de la normativa de venda d'alcohol a menors i les recomanacions sobre el consum de begudes energètiques a menors.
PRIORITAT	MODERADA
POBLACIÓ DIANA	Nens/es (6 a 12 anys), joves adolescents (13 a 18 anys) i joves (més de 18 anys) del Masnou
TEMPORALITZACIÓ	2022 - 2026
AGENTS IMPLICATS	Qui ho lidera? Referent del Pla de conductes addictives Qui hi col·labora? Tècnic/a de Comunicació Tècnic/a de Mobilitat i Via Pública Referent dels cossos de seguretat Tècnic/a d'Acció Social Tècnic/a del SAICA
INDICADORS	Nombre de campanyes realitzades Nombre de materials repartits
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
OBSERVACIONS	

EIX: PREVENCIÓ I OCI	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: OCI I LLEURE	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció universal / selectiva / indicada / Reducció de riscos	
OBJECTIUS ESPECÍFICS	
Desenvolupar mesures per a evitar/retardar l'edat d'inici dels consums de drogues i usos de pantalles problemàtics.	
Promoure formes de consum de drogues i usos de pantalles menys perilloses i/o menys problemàtiques en les persones que no volen o no poden abandonar-ne el consum/ús.	
Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.	
ACTUACIÓ	Intervencions preventives i de reducció de riscos en oci nocturn (prioritzar intervencions en festes majors).
PRIORITAT	ALTA
POBLACIÓ DIANA	Població general del Masnou
TEMPORALITZACIÓ	2022 - 2026
AGENTS IMPLICATS	<p>Qui ho lidera? Referent del Pla de conductes addictives</p> <p>Qui hi col·labora? Representants d'entitats especialistes en prevenció de conductes addictives Tècnic/a de Cultura Tècnic/a de Festes Tècnic/a de Joventut Referent dels cossos de seguretat Tècnic/a de Mobilitat i Via Pública Tècnic/a d'Acció Social Tècnic/a del SAICA Agents de salut</p>
INDICADORS	<p>Nombre d'intervencions realitzades</p> <p>Nombre de materials repartits</p>
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
OBSERVACIONS	

8.3. EIX: PREVENCIÓ I COMUNITAT

EIX: PREVENCIÓ I COMUNITAT	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Comunitari	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS	
<p>Informar i educar la població sobre les conseqüències dels consums de drogues i usos de pantalles, d'acord amb les necessitats dels diferents grups i sectors.</p> <p>Garantir l'accés de la població adolescent i jove a una informació i una educació sobre les conductes addictives, suficient i adequada a les seves necessitats específiques.</p> <p>Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.</p>	
ACTUACIÓ	Programes comunitaris de prevenció de conductes addictives amb adolescents i joves.
PRIORITAT	ALTA
POBLACIÓ DIANA	Nens/es (6 a 12 anys), joves adolescents (13 a 18 anys) i joves (més de 18 anys) del Masnou.
TEMPORALITZACIÓ	2022- 2026
AGENTS IMPLICATS	<p>Qui ho lidera? Referent del Pla de conductes addictives</p> <p>Qui hi col·labora? Representants entitats especialistes en prevenció de conductes addictives Tècnic/a de Joventut Tècnic/a del SAICA Referents d'espais comunitaris</p>
INDICADORS	<p>Nombre de sessions realitzades</p> <p>Nombre de participants</p> <p>Grau de satisfacció (continguts, metodologia, participació i nivell d'implicació)</p>
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	<p>Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)</p> <p>Enquestes de valoració i satisfacció dels participants</p>
OBSERVACIONS	

EIX: PREVENCIÓ I COMUNITAT	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Comunitari	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS:	
<p>Informar i educar la població sobre les conseqüències dels consums de drogues i usos de pantalles, d'acord amb les necessitats dels diferents grups i sectors.</p> <p>Garantir l'accés de la població adolescent i jove a una informació i una educació sobre les conductes addictives, suficient i adequada a les seves necessitats específiques.</p> <p>Augmentar la informació i la formació dels "agents socials" que poden incidir d'una manera més efectiva en la prevenció.</p> <p>Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.</p>	
ACTUACIÓ	Sol·licitar la implementació del programa Controles? de la Diputació de Barcelona al Masnou.
PRIORITAT	MODERADA
POBLACIÓ DIANA	Nens/es (6 a 12 anys), joves adolescents (13 a 18 anys) i joves (més de 18 anys) del Masnou
TEMPORALITZACIÓ	2022-2026
AGENTS IMPLICATS	<p>Qui ho lidera? Referent del Pla de conductes addictives</p> <p>Qui hi col·labora? Referents d'equips directius dels centres educatius de primària, secundària, de cicles formatius i batxillerat i de centres d'educació no reglada Referent SPOTT, Diputació de Barcelona Tècnic/a d'Educació Tècnic/a de Joventut</p>
INDICADORS	<p>Nombre de centres educatius</p> <p>Nombre de sessions realitzades per centre educatiu</p> <p>Nombre de participants</p> <p>Grau de satisfacció de l'equip docent (continguts, metodologia, participació de l'alumnat i nivell d'implicació)</p>
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	<p>Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)</p> <p>Enquestes de valoració i satisfacció per al professorat</p>
OBSERVACIONS	

EIX: PREVENCIÓ I COMUNITAT	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Comunitari	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS	
<p>Augmentar la informació i la formació dels agents socials que poden incidir d'una manera més efectiva en la prevenció.</p> <p>Potenciar la detecció precoç de problemes relacionats amb els consums de drogues i usos de pantalles problemàtics.</p> <p>Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.</p>	
ACTUACIÓ	Formació a professionals en abordatge educatiu de les conductes potencialment addictives (principalment drogues i pantalles).
PRIORITAT	ALTA
POBLACIÓ DIANA	Nens/es (6 a 12 anys), joves adolescents (13 a 18 anys) i joves (més de 18 anys) del Masnou.
TEMPORALITZACIÓ	2022- 2026
AGENTS IMPLICATS	<p>Qui ho lidera? Referent del Pla de conductes addictives</p> <p>Qui hi col·labora? Tècnic/a d'Acció Social Tècnic/a de Joventut Tècnic/a d'Esports Tècnic/a del SAICA Referents d'espais comunitaris Representants d'entitats especialistes en prevenció de conductes addictives</p>
INDICADORS	<p>Nombre de sessions realitzades</p> <p>Nombre de participants</p> <p>Grau de satisfacció (continguts, metodologia, participació i nivell d'implicació)</p>
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	<p>Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)</p> <p>Enquestes de valoració i satisfacció dels participants</p>
OBSERVACIONS	

EIX: PREVENCIÓ I COMUNITAT	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Comunitari	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS	
<p>Informar i educar la població sobre les conseqüències dels consums de drogues i usos de pantalles, d'acord amb les necessitats dels diferents grups i sectors.</p> <p>Garantir un nivell d'informació adequat de la població sobre els recursos d'atenció a les conductes addictives disponibles.</p> <p>Promoure formes de consum de drogues i usos de pantalles menys perilloses i/o menys problemàtiques en les persones que no volen o no poden abandonar-ne el consum/ús.</p> <p>Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.</p>	
ACTUACIÓ	Col·laboració amb el programa Entorn sense fum.
PRIORITAT	MODERADA / ALTA
POBLACIÓ DIANA	Població general del Masnou
TEMPORALITZACIÓ	2022- 2026
AGENTS IMPLICATS	<p>Qui ho lidera? Referent del projecte Entorn sense fum de l'Agència de salut Pública de Catalunya Referent del Pla de conductes addictives</p> <p>Qui hi col·labora? Tècnic/a d'Acció Social Tècnic/a del SAICA Referents d'equips directius dels centres educatius de primària, secundària, de cicles formatius i batxillerat i de centres d'educació no reglada Referents dispositius sanitaris</p>
INDICADORS	Nombre de centres adscrits
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Registre dels materials i publicacions realitzats i distribuïts
OBSERVACIONS	

EIX: PREVENCIÓ I COMUNITAT	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Comunitari	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS	
<p>Informar i educar la població sobre les conseqüències dels consums de drogues i usos de pantalles, d'acord amb les necessitats dels diferents grups i sectors.</p> <p>Garantir un nivell d'informació adequat de la població sobre els recursos d'atenció a les conductes addictives disponibles.</p> <p>Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.</p>	
ACTUACIÓ	Campanyes de sensibilització sobre els riscos del consum de drogues aprofitant els dies mundials sense tabac, alcohol i drogues.
PRIORITAT	MODERADA
POBLACIÓ DIANA	Població general del Masnou
TEMPORALITZACIÓ	2022- 2026
AGENTS IMPLICATS	<p>Qui ho lidera? Referent del Pla de conductes addictives</p> <p>Qui hi col·labora? Tècnic/a de Comunicació Tècnic/a d'Acció Social Tècnic/a de Joventut Tècnic/a del SAICA Referents dispositius sanitaris Representants entitats especialistes en prevenció de conductes addictives</p>
INDICADORS	<p>Nombre de materials realitzats</p> <p>Nombre de materials distribuïts</p> <p>Nombre de publicacions realitzades</p>
INSTRUMENTS D'AVAUACIÓ	Registre dels materials i publicacions realitzats i distribuïts
OBSERVACIONS	

EIX: PREVENCIÓ I COMUNITAT	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Comunitari	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS	
<p>Informar i educar la població sobre les conseqüències dels consums de drogues i usos de pantalles, d'acord amb les necessitats dels diferents grups i sectors.</p> <p>Apropar el criteri social d'abús de l'alcohol (i les altres drogues) als criteris sanitaris de risc.</p> <p>Potenciar la detecció precoç de problemes relacionats amb els consums de drogues i usos de pantalles problemàtics.</p> <p>Promoure formes de consum de drogues i usos de pantalles menys perilloses i/o menys problemàtiques en les persones que no volen o no poden abandonar-ne el consum/ús.</p> <p>Promoure unes actituds socials no culpabilitzadores ni marginalitzadores envers les persones amb dependència a les drogues i/o addiccions comportamentals.</p> <p>Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.</p>	
ACTUACIÓ	Instal·lació d'exposicions de sensibilització i prevenció de conductes addictives a espais comunitaris i serveis especialitzats del Masnou.
PRIORITAT	MODERADA
POBLACIÓ DIANA	Població general del Masnou
TEMPORALITZACIÓ	2022 - 2026
AGENTS IMPLICATS	<p>Qui ho lidera? Referent del Pla de conductes addictives</p> <p>Qui hi col·labora? Tècnic/a d'Acció Social Tècnic/a de Joventut Tècnic/a del SAICA Referents dispositius sanitaris Referents de recursos de salut especialitzats (CSMIJ, CSMA, CAS...) Representants d'entitats especialistes en prevenció de conductes addictives</p>
INDICADORS	<p>Nombre de visitants</p> <p>Grau de satisfacció (continguts, metodologia, participació i nivell d'implicació)</p>
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
OBSERVACIONS	

EIX: PREVENCIÓ I COMUNITAT	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Comunitari	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció selectiva / indicada	
OBJECTIUS ESPECÍFICS	
<p>Informar i educar la població sobre les conseqüències dels consums de drogues i usos de pantalles, d'acord amb les necessitats dels diferents grups i sectors.</p> <p>Garantir l'accés de la població adolescent i jove a una informació i una educació sobre les conductes addictives, suficient i adequada a les seves necessitats específiques.</p> <p>Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.</p>	
ACTUACIÓ	Programes comunitaris de prevenció de conductes addictives amb adolescents i joves en situació de vulnerabilitat.
PRIORITAT	ALTA
POBLACIÓ DIANA	Nens/es (6 a 12 anys), joves adolescents (13 a 18 anys) i joves (més de 18 anys) del Masnou.
TEMPORALITZACIÓ	2022- 2026
AGENTS IMPLICATS	<p>Qui ho lidera? Referent del Pla de conductes addictives</p> <p>Qui hi col·labora? Tècnic/a d'Acció Social Tècnic/a de Joventut Tècnic/a del SIAF Tècnic/a del SAICA Referents d'espais comunitaris Representants d'entitats especialistes en prevenció de conductes addictives</p>
INDICADORS	<p>Nombre de sessions realitzades</p> <p>Nombre de participants</p> <p>Grau de satisfacció (continguts, metodologia, participació i nivell d'implicació)</p>
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	<p>Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)</p> <p>Enquestes de valoració i satisfacció dels participants</p>
OBSERVACIONS	

EIX: PREVENCIÓ I COMUNITAT	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Comunitari	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció selectiva / indicada	
OBJECTIUS ESPECÍFICS	
Potenciar la detecció precoç de problemes relacionats amb els consums de drogues i usos de pantalles problemàtics.	
Promoure formes de consum de drogues i usos de pantalles menys perilloses i/o menys problemàtiques en les persones que no volen o no poden abandonar-ne el consum/ús.	
Garantir un nivell d'informació adequat de la població sobre els recursos d'atenció a les conductes addictives disponibles.	
ACTUACIÓ	Valorar la implementació d'un protocol alternatiu a la sanció administrativa per consum de drogues il·legals a la via pública.
PRIORITAT	ALTA
POBLACIÓ DIANA	Joves adolescents (13 a 17 anys) del Masnou.
TEMPORALITZACIÓ	2022 - 2026
AGENTS IMPLICATS	Qui ho lidera? Referents dels cossos de seguretat Referent del Pla de conductes addictives Qui hi col·labora? Tècnic/a de Mobilitat i Via Pública Tècnic/a d'Acció Social Tècnic/a del SAICA
INDICADORS	Nombre de casos Grau de valoració del protocol (deteccions, intervencions, derivacions i metodologia)
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	Registre de les intervencions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
OBSERVACIONS	

EIX: PREVENCIÓ I COMUNITAT	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Comunitari	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció selectiva / indicada	
OBJECTIUS ESPECÍFICS	
<p>Informar i educar la població sobre les conseqüències dels consums de drogues i usos de pantalles, d'acord amb les necessitats dels diferents grups i sectors.</p> <p>Garantir l'accés de la població adolescent i jove a una informació i una educació sobre les conductes addictives, suficient i adequada a les seves necessitats específiques.</p> <p>Promoure formes de consum de drogues i usos de pantalles menys perilloses i/o menys problemàtiques en les persones que no volen o no poden abandonar-ne el consum/ús.</p> <p>Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.</p>	
ACTUACIÓ	Programes comunitaris de prevenció de conductes addictives amb usuaris d'associacions de consum de cànnabis.
PRIORITAT	MODERADA
POBLACIÓ DIANA	Usuaris/es d'associacions de cànnabis del Masnou.
TEMPORALITZACIÓ	2022-2026
AGENTS IMPLICATS	<p>Qui ho lidera? Referent del Pla de conductes addictives</p> <p>Qui hi col·labora? Tècnic/a del SAICA Referent d'associacions de cànnabis Representants d'entitats especialistes en prevenció de conductes addictives</p>
INDICADORS	<p>Nombre de sessions realitzades</p> <p>Nombre de participants</p> <p>Grau de satisfacció (continguts, metodologia, participació i nivell d'implicació)</p>
INSTRUMENTS D'AVAUACIÓ	<p>Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)</p> <p>Enquestes de valoració i satisfacció dels participants</p>
OBSERVACIONS	

EIX: PREVENCIÓ I COMUNITAT	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Atenció	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS	
Potenciar la detecció precoç de problemes relacionats amb els consums de drogues i usos de pantalles problemàtics. Promoure formes de consum de drogues i usos de pantalles menys perilloses i/o menys problemàtiques en les persones que no volen o no poden abandonar-ne el consum/ús. Potenciar la derivació de persones dependents als recursos públics d'atenció a les conductes addictives.	
ACTUACIÓ	Servei d'assessorament i informació sobre conductes addictives (SAICA).
PRIORITAT	ALTA
POBLACIÓ DIANA	Població general del Masnou
TEMPORALITZACIÓ	2022 - 2026
AGENTS IMPLICATS	<p>Qui ho lidera? Referent del Pla de conductes addictives Tècnic/a del SAICA</p> <p>Qui hi col·labora? Tècnic/a d'Acció Social Tècnic/a de Joventut Tècnic/a del SIAF Referents de recursos de salut especialitzats (CSMIJ, CSMA, CAS...) Referents d'equips directius dels centres educatius de primària, secundària, de cicles formatius i batxillerat i de centres d'educació no reglada Representants d'entitats especialistes en prevenció de conductes addictives Referent dels cossos de seguretat Referent del Programa Salut i Escola</p>
INDICADORS	<p>Nombre de casos atesos Nombre de sessions realitzades per usuari Grau de satisfacció (continguts, metodologia, participació alumnat i nivell d'implicació)</p>
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	<p>Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...) Enquestes de valoració i satisfacció per als usuaris</p>
OBSERVACIONS	

EIX: PREVENCIÓ I COMUNITAT	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Atenció	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció selectiva / Prevenció indicada	
OBJECTIUS ESPECÍFICS	
Potenciar la detecció precoç de problemes relacionats amb els consums de drogues i usos de pantalles problemàtics. Promoure formes de consum de drogues i usos de pantalles menys perilloses i/o menys problemàtiques en les persones que no volen o no poden abandonar-ne el consum/ús. Potenciar la derivació de persones dependents als recursos públics d'atenció a les conductes addictives.	
ACTUACIÓ	Intervencions breus de detecció precoç des de serveis socials bàsics i derivació a serveis de salut.
PRIORITAT	ALTA
POBLACIÓ DIANA	Població general del Masnou
TEMPORALITZACIÓ	2022- 2026
AGENTS IMPLICATS	Qui ho lidera? Tècnic/a d'Acció Social Qui hi col·labora? Referent del Pla de conductes addictives Tècnic/a del SAICA Referents de recursos de salut especialitzats (CSMIJ, CSMA, CAS...).
INDICADORS	Nombre de casos atesos Nombre de sessions realitzades per usuari Grau de satisfacció (continguts, metodologia, participació alumnat i nivell d'implicació)
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...) Enquestes de valoració i satisfacció per als usuaris
OBSERVACIONS	

EIX: PREVENCIÓ I COMUNITAT	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Atenció	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció selectiva / Prevenció indicada	
OBJECTIUS ESPECÍFICS	
Potenciar la detecció precoç de problemes relacionats amb els consums de drogues i usos de pantalles problemàtics. Promoure formes de consum de drogues i usos de pantalles menys perilloses i/o menys problemàtiques en les persones que no volen o no poden abandonar-ne el consum/ús. Potenciar la derivació de persones dependents als recursos públics d'atenció a les conductes addictives.	
ACTUACIÓ	Intervencions adreçades a serveis de mesures alternatives per conductes de risc desenvolupades en espais públics, com ara el consum de drogues (una vegada estigui actiu el protocol).
PRIORITAT	ALTA
POBLACIÓ DIANA	Joves adolescents (de 13 a 17 anys) del Masnou sancionats
TEMPORALITZACIÓ	2022-2026
AGENTS IMPLICATS	Qui ho lidera? Referent del Pla de conductes addictives Tècnic/a del SAICA Qui hi col·labora? Referents dels cossos de seguretat Tècnic/a d'Acció Social
INDICADORS	Nombre de casos atesos Nombre de sessions realitzades per usuari Grau de satisfacció (continguts, metodologia, participació alumnat i nivell d'implicació)
INSTRUMENTS D'AVAUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...) Enquestes de valoració i satisfacció per als usuaris
OBSERVACIONS	

EIX: PREVENCIÓ I COMUNITAT	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Atenció	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció selectiva / Prevenció indicada	
OBJECTIUS ESPECÍFICS	
Potenciar la detecció precoç de problemes relacionats amb els consums de drogues i usos de pantalles problemàtics. Promoure formes de consum de drogues i usos de pantalles menys perilloses i/o menys problemàtiques en les persones que no volen o no poden abandonar-ne el consum/ús. Potenciar la derivació de persones dependents als recursos públics d'atenció a les conductes addictives.	
ACTUACIÓ	Intervencions adreçades a serveis de mesures alternatives a l'expulsió de centres educatius segons les normes d'organització i funcionament del centre educatiu (una vegada estigui actiu el protocol).
PRIORITAT	MODERADA / ALTA
POBLACIÓ DIANA	Alumnat de primària, secundària, cicles formatius i batxillerat i de centres d'educació no reglada del Masnou
TEMPORALITZACIÓ	2022-2026
AGENTS IMPLICATS	Qui ho lidera? Referent del Pla de conductes addictives Tècnic/a del SAICA Qui hi col·labora? Tècnic/a d'Educació Referents d'equips directius dels centres educatius de primària, secundària, de cicles formatius i batxillerat i de centres d'educació no reglada Tècnic/a d'Acció Social
INDICADORS	Nombre de casos atesos Nombre de sessions realitzades per usuari Grau de satisfacció (continguts, metodologia, participació alumnat i nivell d'implicació)
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...) Enquestes de valoració i satisfacció per als usuaris
OBSERVACIONS	

EIX: PREVENCIÓ I COMUNITAT	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Control de l'oferta	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS	
Millorar la coordinació en matèria de prevenció entre els cossos de seguretat i els recursos socials i sanitaris.	
Fomentar el coneixement de les responsabilitats ètiques i legals de les persones implicades en la comercialització o el servei de les drogues legals.	
Promoure l'acceptació social i el compliment de les lleis que regulen la promoció, la venda i el consum de les diferents substàncies addictives.	
ACTUACIÓ	Aplicació de l'Ordenança municipal reguladora de la publicitat, la venda i el consum de begudes alcohòliques a les vies i espais públics del terme municipal del Masnou.
PRIORITAT	MODERADA
POBLACIÓ DIANA	Població general del Masnou
TEMPORALITZACIÓ	2022-2026
AGENTS IMPLICATS	Qui ho lidera? Tècnic/a de Mobilitat i Via Pública Referents dels cossos de seguretat Qui hi col·labora? Referent del Pla de conductes addictives Tècnic/a de Comunicació
INDICADORS	Nombre d'intervencions realitzades
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
OBSERVACIONS	

EIX: PREVENCIÓ I COMUNITAT	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Control de l'oferta	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció selectiva / indicada	
OBJECTIUS ESPECÍFICS	
Millorar la coordinació en matèria de prevenció entre els cossos de seguretat i els recursos socials i sanitaris.	
Promoure l'acceptació social i el compliment de les lleis que regulen la promoció, la venda i el consum de les diferents substàncies addictives.	
ACTUACIÓ	Patrullatges dels cossos de seguretat al voltant dels centres educatius a demanda dels mateixos centres educatius per controlar el consum de drogues legals i il·legals.
PRIORITAT	MODERADA
POBLACIÓ DIANA	Població general del Masnou
TEMPORALITZACIÓ	2022-2026
AGENTS IMPLICATS	Qui ho lidera? Tècnic/a de Mobilitat i Via Pública Referents dels cossos de seguretat Qui hi col·labora? Referents d'equips directius dels centres educatius de primària, secundària, de cicles formatius i batxillerat i de centres d'educació no reglada Referent del Pla de conductes addictives Tècnic/a d'Acció Social Tècnic/a del SAICA
INDICADORS	Nombre d'intervencions realitzades
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
OBSERVACIONS	

8.4. EIX: COORDINACIÓ I PLANIFICACIÓ DEL PLA

EIX: COORDINACIÓ I PLANIFICACIÓ DEL PLA

ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Planificació i gestió del Pla

NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció universal

OBJECTIUS ESPECÍFICS

Impulsar i garantir la coordinació de les activitats de prevenció de conductes addictives al municipi.

Promoure la col·laboració comunitària en la intervenció sobre les conductes addictives.

Establir una estratègia de comunicació que faciliti la visualització i difusió de les accions que es realitzin en el Pla.

Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.

ACTUACIÓ

Realització d'un mínim de tres trobades anuals del Grup Motor, una de la Comissió Tècnica i una de la Comissió Política.

PRIORITAT

ALTA

POBLACIÓ DIANA

Professionals del Masnou

TEMPORALITZACIÓ

2022-2026

AGENTS IMPLICATS

Qui ho lidera?

Referent del Pla de conductes addictives

Qui hi col·labora?

Membres de la Comissió Tècnica del Pla

Membres del Grup Motor de la Comissió Tècnica del Pla

Membres de la Comissió Política del Pla

INDICADORS

Nombre de reunions realitzades

Nombre de participants

INSTRUMENTS D'AVUACIÓ

Acta de les reunions realitzades

OBSERVACIONS

EIX: COORDINACIÓ I PLANIFICACIÓ DEL PLA

ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Planificació i gestió del Pla

NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció universal

OBJECTIUS ESPECÍFICS

Impulsar i garantir la coordinació de les activitats de prevenció de conductes addictives al municipi.

Promoure la col·laboració comunitària en la intervenció sobre les conductes addictives.

Establir una estratègia de comunicació que faciliti la visualització i difusió de les accions que es realitzin en el Pla.

Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.

ACTUACIÓ	Recollida d'indicadors i realització de memòria anual del Pla.
-----------------	---

PRIORITAT	ALTA
-----------	------

POBLACIÓ DIANA	Professionals del Masnou
----------------	--------------------------

TEMPORALITZACIÓ	2022-2026
-----------------	-----------

AGENTS IMPLICATS	Qui ho lidera? Membres del Grup Motor de la Comissió Tècnica del Pla Referent del Pla de conductes addictives
	Qui hi col·labora? Membres de la Comissió Tècnica del Pla

INDICADORS	Dades recollides
------------	------------------

INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Memòria anual del Pla
-----------------------	-----------------------

OBSERVACIONS	
--------------	--

EIX: COORDINACIÓ I PLANIFICACIÓ DEL PLA

ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Planificació i gestió del Pla

NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció universal

OBJECTIUS ESPECÍFICS

Impulsar i garantir la coordinació de les activitats de prevenció de conductes addictives al municipi.

Promoure la col·laboració comunitària en la intervenció sobre les conductes addictives.

Establir una estratègia de comunicació que faciliti la visualització i difusió de les accions que es realitzin en el Pla.

Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.

ACTUACIÓ	Realització de Pla de treball anual del Pla.
PRIORITAT	ALTA
POBLACIÓ DIANA	Professionals del Masnou
TEMPORALITZACIÓ	2022-2026
AGENTS IMPLICATS	<p>Qui ho lidera? Membres del Grup Motor de la Comissió Tècnica del Pla Referent del Pla de conductes addictives</p> <p>Qui hi col·labora? Membres de la Comissió Tècnica del Pla</p>
INDICADORS	Dades recollides
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Pla de treball anual del Pla
OBSERVACIONS	

EIX: COORDINACIÓ I PLANIFICACIÓ DEL PLA	
ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Planificació i gestió del Pla	
NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS	
Impulsar i garantir la coordinació de les activitats de prevenció de conductes addictives al municipi.	
Promoure la col·laboració comunitària en la intervenció sobre les conductes addictives.	
Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.	
ACTUACIÓ	Realització d'una comissió educativa el mes de juny entre referents de centres educatius, referents d'entitats que realitzen les intervencions als centres educatius i referent del Pla.
PRIORITAT	ALTA
POBLACIÓ DIANA	Professionals del Masnou
TEMPORALITZACIÓ	2022-2026
AGENTS IMPLICATS	<p>Qui ho lidera? Membres del Grup Motor de la Comissió Tècnica del Pla Referent del Pla de conductes addictives</p> <p>Qui hi col·labora? Referents d'equips directius dels centres educatius de primària, secundària, de cicles formatius i batxillerat i de centres d'educació no reglada Representants d'entitats especialistes en prevenció de conductes addictives Tècnic/a d'Educació Tècnic/a de Joventut Tècnic/a d'Acció Social Referent del Programa Salut i Escola Referent cossos de seguretat</p>
INDICADORS	<p>Nombre de reunions realitzades</p> <p>Nombre de participants</p>
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Acta de les reunions realitzades
OBSERVACIONS	Valorar la possibilitat de crear un document compartit en línia on es puguin visualitzar les actuacions preventives que s'estan duent a terme al municipi.

EIX: COORDINACIÓ I PLANIFICACIÓ DEL PLA

ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Planificació i gestió del Pla

NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció universal

OBJECTIUS ESPECÍFICS

Impulsar i garantir la coordinació de les activitats de prevenció de conductes addictives al municipi.

Promoure la col·laboració comunitària en la intervenció sobre les conductes addictives.

Establir una estratègia de comunicació que faciliti la visualització i difusió de les accions que es realitzin en el Pla.

Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.

ACTUACIÓ	Difusió entre professionals i ciutadania de les accions dutes a terme en el marc del Pla.
PRIORITAT	MODERADA
POBLACIÓ DIANA	Població general del Masnou
TEMPORALITZACIÓ	2022-2026
AGENTS IMPLICATS	Qui ho lidera? Referent del Pla de conductes addictives Qui hi col·labora? Tècnic/a de Comunicació Membres de la Comissió Tècnica del Pla
INDICADORS	Nombre de materials realitzats Nombre de materials distribuïts Nombre de publicacions realitzades
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	Registre dels materials i publicacions realitzats i distribuïts
OBSERVACIONS	

EIX: COORDINACIÓ I PLANIFICACIÓ DEL PLA

ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Planificació i gestió del Pla

NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció universal

OBJECTIUS ESPECÍFICS

Impulsar i garantir la coordinació de les activitats de prevenció de conductes addictives al municipi.

Promoure la col·laboració comunitària en la intervenció sobre les conductes addictives.

Establir una estratègia de comunicació que faciliti la visualització i difusió de les accions que es realitzin en el Pla.

Potenciar la derivació de persones dependents als recursos públics d'atenció a les conductes addictives .

Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.

ACTUACIÓ	Difusió entre la ciutadania dels serveis especialitzats en conductes addictives al territori (CAS, SAICA, SPOTT...).
PRIORITAT	ALTA
POBLACIÓ DIANA	Població general del Masnou
TEMPORALITZACIÓ	2022-2026
AGENTS IMPLICATS	<p>Qui ho lidera? Referent del Pla de conductes addictives</p> <p>Qui hi col·labora? Tècnic/a de Comunicació Tècnic/a d'Acció Social Referents dispositius sanitaris Referents de recursos de salut especialitzats (CSMIJ, CSMA, CAS...).</p>
INDICADORS	<p>Nombre de materials realitzats</p> <p>Nombre de materials distribuïts</p> <p>Nombre de publicacions realitzades</p>
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	Registre dels materials i publicacions realitzats i distribuïts
OBSERVACIONS	Vegeu la <i>Guia de la Salut del Masnou 2022</i>

EIX: COORDINACIÓ I PLANIFICACIÓ DEL PLA

ÀMBIT D'ACTUACIÓ: Planificació i gestió del Pla

NIVELL D'INTERVENCIÓ: Prevenció universal / selectiva / indicada

OBJECTIUS ESPECÍFICS

Promoure la col·laboració comunitària en la intervenció sobre les conductes addictives.

Potenciar la detecció precoç de problemes relacionats amb els consums de drogues i usos de pantalles problemàtics.

Potenciar la derivació de persones dependents als recursos públics d'atenció a les conductes addictives.

Augmentar la informació i la formació dels agents socials que poden incidir d'una manera més efectiva en la prevenció.

Facilitar la integració social de les persones que han tingut problemes amb les drogues i/o addiccions comportamentals.

ACTUACIÓ	Espais de coordinació entre professionals vinculats a la prevenció de conductes potencialment addictives.
PRIORITAT	ALTA
POBLACIÓ DIANA	Població general del Masnou
TEMPORALITZACIÓ	2022-2026
AGENTS IMPLICATS	<p>Qui ho lidera? Referent del Pla de conductes addictives</p> <p>Qui hi col·labora? Tècnic/a d'Acció Social Tècnic/a d'Educació Tècnic/a de Joventut Tècnic/a de Cultura Tècnic/a de Festes Tècnic/a de Mobilitat i Via Pública Tècnic/a del SAICA Tècnic/a del SIAF Referents de recursos de salut especialitzats (CSMIJ, CSMA, CAS...) Referents d'equips directius dels centres educatius de primària, secundària, de cicles formatius i batxillerat i de centres d'educació no reglada Referents dels cossos de seguretat Referent del Programa Salut i Escola Membres de la Comissió Tècnica del Pla</p>
INDICADORS	<p>Nombre de reunions realitzades</p> <p>Nombre de participants</p>
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Acta de les reunions realitzades
OBSERVACIONS	

9. CRONOGRAMA DEL PLA DE TREBALL 2022-2023

A continuació presentem les accions que la Comissió Tècnica i el Grup Motor han considerat especialment prioritàries, ja sigui perquè s'estan implementant actualment i es valoren positivament com perquè tècnicament es consideren part central del pla d'acció d'aquest Pla:

PLA D'ACCIÓ 2022-2023																
	2022				2023											
EIX PREVENCIÓ I EDUCACIÓ	S	O	N	D	G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Programes escolars de prevenció de conductes addictives amb alumnat de primària, secundària, cicles formatius / batxillerat amb perspectiva de gènere.																
Formació a professorat en abordatge educatiu de les conductes potencialment addictives (principalment drogues i pantalles).																
Programes escolars de prevenció de conductes addictives amb alumnat en situació de vulnerabilitat.																
Protocols de detecció i derivació de conductes addictives als centres educatius.																
Programes familiars de prevenció de conductes addictives.																
Utilització d'estratègies per augmentar la captació de famílies en les sessions dels programes familiars preventius.																
Programes familiars de prevenció de conductes addictives amb famílies en situació de vulnerabilitat.																
EIX PREVENCIÓ I OCI	S	O	N	D	G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Activitats d'oci saludable alternatives al consum de begudes alcohòliques i altres drogues i a l'ús de pantalles.																
Protocol d'actuació davant les violències sexuals per a locals i altres espais d'oci nocturn en el context del consum d'alcohol i altres drogues.																
Intervencions preventives i de reducció de riscos en oci nocturn (prioritzar intervencions en festes majors).																
EIX PREVENCIÓ I COMUNITAT	S	O	N	D	G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Programes comunitaris de prevenció de conductes addictives amb adolescents i joves.																
Sol·licitar la implementació del programa Controles? de la Diputació de Barcelona al Masnou.																
Formació a professionals en abordatge educatiu de les conductes potencialment addictives (principalment drogues i pantalles).																
Campanyes de sensibilització sobre els riscos del consum de drogues aprofitant els dies mundials sense tabac, alcohol i drogues.																

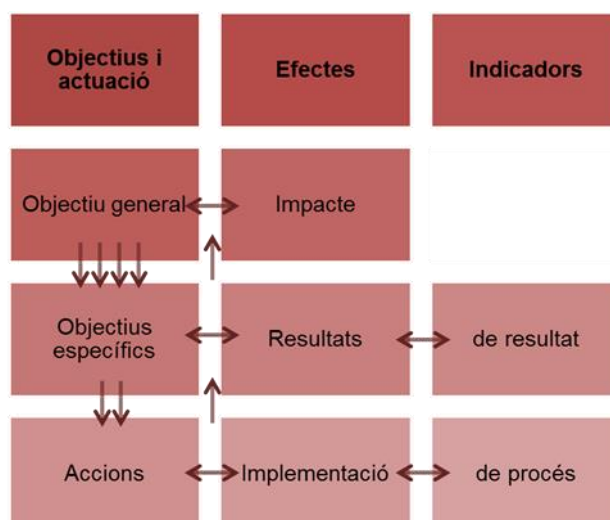
10. DELIMITACIÓ DELS PROCEDIMENTS D'AVALUACIÓ

Avaluar una intervenció és dur a terme un procés sistemàtic de recollida, processament i anàlisi d'informació. Segons la informació que ens interressi recollir, podrem avaluar diferents dimensions de la intervenció: procés, resultats i impacte.

Atenent el fet que la primera condició que ha de reunir l'avaluació és que sigui factible o viable, s'ha renunciat als nivells d'avaluació més ambiciosos (resultats i impacte), que haurien d'escometre altres nivells de l'Administració dotats amb més recursos (humans, tècnics i econòmics).

Avaluar els resultats és especialment necessari quan manca evidència sobre l'efecte dels components de la intervenció. Llavors és molt recomanable fer una avaluació de resultats i d'impacte. En canvi, es pot prescindir de l'avaluació de resultats en aquelles intervencions àmpliament executades, avaluades amb anterioritat i de les quals ja es coneix l'eficàcia. En aquests casos és raonable assumir que la intervenció actual produirà els mateixos resultats que la primera o les anteriors, sempre que s'hagi aplicat respectant els components que van fer eficaç la intervenció original.

Les accions proposades estan avalades per l'aplicació de programes que han demostrat l'efectivitat a partir de factors relacionats amb el disseny i els continguts (elecció d'un model teòric adequat que aporti evidències suficients que avalin la capacitat de les estratègies i continguts seleccionats per reduir la vulnerabilitat de la població enfront de les drogues, intensitat de les intervencions, etc.).

AVALUACIÓ DEL PROCÉS

L'avaluació de procés és l'anàlisi del desenvolupament de la intervenció i de l'avaluació de la població, una mena d'avaluació que ofereix un coneixement molt valuós sobre la intervenció perquè proporciona informació durant el desenvolupament i, al final, permet interpretar-ne

millor els resultats. L'èxit de la intervenció dependrà també del seu desenvolupament. Si, a més, documentem el procés, facilitarem que es pugui replicar en altres contextos.

El desenvolupament i la valoració de la intervenció els podem mesurar mitjançant diferents tipus d'indicadors. Per a cada intervenció ens hem de plantejar quins indicadors escollim. Entre els indicadors que habitualment s'utilitzen per mesurar el desenvolupament i la valoració d'una intervenció, cal esmentar els de cobertura i de qualitat:

Indicador	Concepte	Informació
Cobertura	Nombre i percentatge de població assolida	Quantes persones han participat en l'activitat? Quantes persones disposen del material? Quantes persones responien al perfil de la població diana?
Qualitat	Exhaustivitat	Quantitat i tipus d'accions que s'han aplicat (compliment)
	Fidelitat	Seguiment de l'aplicació del pla original
	Adequació	Adaptació de l'actuació a la població
	Implicació	Participació de la població en la intervenció
	Satisfacció	Agradabilitat de la intervenció
		Quantes actuacions s'han desenvolupat en la intervenció? Quines actuacions s'han desenvolupat en la intervenció? Quin percentatge de l'actuació s'ha aplicat segons el Pla? Com s'han aplicat les accions? En quin ordre s'han aplicat? Quina ha estat la durada de les actuacions? Les actuacions han estat interessants per a la població? Les actuacions han estat útils per a la població? Les actuacions han estat comprensibles per a la població? La població participa/interacciona en les activitats? Quina valoració de l'actuació fa la població? Quina actuació ha agradat més (o menys)?

Els instruments i els indicadors s'especifiquen en cadascuna de les fitxes de les accions.

PROPOSTES DE MILLORA

En finalitzar cada pla de treball anual, s'elaborarà una memòria que es presentarà a les diferents comissions perquè es puguin fer propostes de millora.

11. AGRAÏMENTS

Des de l'Ajuntament del Masnou volem agrair la col·laboració a totes aquelles persones que han participat en l'elaboració de l'actual Pla, ja sigui com a informants clau o com a membres de la Comissió Tècnica:

Jaume Oliveras i Maristany, Cristina Ramos Santamaria, Sergio González Fernández, Monika González Huerva, Yulay Martínez Castillo, Laura Curull, Vanessa Francès Mola, Noemí Pinar Marti, Vianney Carbonell Maldonado, Vicenç Garrogé Reüll, Laura Cerdà Bassart, Joan Vila, Eva Lopez, Carolina Ortiz i Cristina Delgado Garcia.

12. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

AGÈNCIA DE SALUT PÚBLICA DE CATALUNYA. *Guia de recomanacions per a la implementació del protocol de prevenció sobre drogues ASA: Alternativa a la Sanció Administrativa*. Barcelona: Subdirecció General de Drogodependències. Generalitat de Catalunya, 2012.

ALONSO, J. M.; DURÁN, A. M.; LARRIBA, J. *Què podem fer els serveis bàsics d'atenció social primària davant les drogodependències?* Barcelona: Promoció i Desenvolupament Social, 1998.

BANDURA, A. «Social Cognitive Theory». *Vasta AR. Annals of child development*. Vol. 6. *Six theories of child development (1-60)*. Greenwich, CT: JAI Press; 1989.

CATALANO, R. F.; HAWKINS, D. *The social development model: A theory of antisocial behaviour*. Citat a J. D. Hawkins (Ed.), *Delinquency and crime. Current theories*. Nova York: Cambridge University Press, 1996.

COLOM, J.; ESTRADA, M.; LARRIBA, J. (dir). *Guia de recomanacions per a la planificació de les intervencions en prevenció sobre drogues*. Barcelona: Departament de Salut, Generalitat de Catalunya, 2016.

DELEGACIÓN DEL GOBIERNO PARA EL PLAN NACIONAL SOBRE DROGAS. *Estrategia Nacional sobre Drogas 2009-2016*. Madrid: Ministeri de Sanitat i Política Social, 2009.

DIPUTACIÓ DE BARCELONA. *Guia per a l'elaboració d'un pla local de prevenció de drogodependències*. 2012.

DIPUTACIÓ DE BARCELONA. *Pla local de prevenció de drogodependències. Orientacions per al diagnòstic*. 2016.

FISHBEIN, M.; AJZEN, I. (1972). «Attitudes and opinions». *Annual Review of Psychology*, 32, 487-544.

GENERALITAT DE CATALUNYA. *Protocol de prevenció, detecció i intervenció sobre drogues als centres d'educació secundària*. Departament de Salut, 2016.

GENERALITAT DE CATALUNYA. *Guia de recomanacions per a la prevenció comunitària en l'àmbit de les drogues*. Barcelona: <http://hemerotecadrogues.cat/docs/guia_prevenio_comunitaria_def.pdf>, Departament de Salut, 2012

GENERALITAT DE CATALUNYA. *Guia de recomanacions metodològiques i de continguts de les intervencions en prevenció sobre drogues* <http://hemerotecadrogues.cat/docs/guia_recomanacions_metodologiques.pdf>, Departament de Salut, 2016.

GREEN, L. K.; WILSON, A.; LOVATO, C. Y. *What changes can health promotion achieve and how long do these changes last? The tradeoffs between expediency and durability. Preventive Medicine*, 1986, 15:508-21.

GREEN, L. K.; KREUTER, M. W. (2006). Citat a Bartholomew, L. K., Parcel, G. S. [et al.]. *Planning health promotion programs: an Intervention Mapping approach*. San Francisco: Jossey-Bass.

JOVÉ, A.; RUÉ, E. *Pla local de prevenció de drogodependències. Orientacions per al diagnòstic*. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2016. (Sèrie Benestar i Ciutadania)

LARRIBA, J. [et al.]. *Plans locals de prevenció de les drogodependències. Guia per al foment de la participació*. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2008. (Documents de Treball, Benestar Social; 5)

MINISTERIO DE SANIDAD, POLÍTICA SOCIAL E IGUALDAD. (2010). *La educación parental como recurso psicoeducativo para promover la parentalidad positiva*. Madrid: FEMP. <<http://www.msssi.gob.es/ssi/familiasInfancia/docs/eduParentalRecEducativo.pdf>>

MINISTERIO SANIDAD, POLÍTICA SOCIAL E IGUALDAD. (2010). *Parentalidad positiva y políticas locales de apoyo a las familias: Orientaciones para favorecer el ejercicio de las responsabilidades parentales desde las corporaciones locales*. Madrid: FEMP. <<http://www.femp.es/files/11-1608-fichero/folleto%20parentalidad%2021 x24%20para%20web.pdf>>

ORGANIZACIÓN MUNDIAL DE LA SALUD (OMS). *Carta de Ottawa. Primera Conferencia Internacional en Promoción de la Salud*. Ottawa (Canadà), 1986.

PLAN NACIONAL SOBRE DROGAS. *Estrategia nacional sobre drogas 2009-2016. Plan de acción sobre drogas 2013-2016. Listado de estándares mínimos de calidad en reducción de la demanda*. <www.pnsd.mscbs.gob.es/pnsd/planAccion/plan/productos/pdf/Accion_31_Estandares_minimos.pdf, 2013-2016>.

PLAN NACIONAL SOBRE DROGAS. *Estrategia Nacional Sobre Adicciones, 2017-2024*. <http://www.pnsd.mscbs.gob.es/pnsd/estrategiaNacional/docs/180209_ESTRATEGIA_N.ADICCIONES_2017-2024__aprobada_CM.pdf>

PLAN NACIONAL SOBRE DROGAS. *Plan de acción sobre Adicciones 2018-2020*. <http://www.pnsd.mscbs.gob.es/pnsd/planAccion/docs/PLAD_2018-2020_FINAL.pdf>

PRECEDE-PROCEED model. Green, L. K.; Kreuter, M. W. Citat a Bartholomew, L. K., Parcel, G.S. [et al.]. *Planning health promotion programs: an Intervention Mapping approach*. San Francisco: Jossey-Bass, 2006.

PROGRAMA DE COOPERACIÓN ENTRE AMÉRICA LATINA Y LA UNIÓN EUROPEA EN POLÍTICAS SOBRE DROGAS (COPOLAD). (2014). *Calidad y evidencia en reducción de la demanda de drogas. Marco de referencia para la acreditación de programas*. <<http://copolad.eu/es/publicacion/45>>

ROSENTOCK, I. M. (1960). «What research in motivation suggest for public health». *American Journal of PublicHealth*, 50, 295-302.

SPOTT - Equip tècnic, Centre de prevenció i intervenció en drogodependències. *Guia per a l'elaboració d'un pla local de prevenció de drogodependències*. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2012.

THE EUROPEAN MONITORING CENTRE FOR DRUGS AND DRUG ADDICTION (EMCDDA). *Best practice portal*. <<http://www.emcdda.europa.eu/best-practice>>

UNITED NATIONS OFFICE ON DRUGS AND CRIME, UNODC. (2013). *International Standards on Drug Use Prevention*. <<http://www.unodc.org/unodc/en/prevention/prevention-standards.html>>

UNITED NATIONS OFFICE ON DRUGS AND CRIME, UNODC. (2018). *International Standards on Drug Use Prevention. Second Update Edition*. <<http://www.unodc.org/unodc/en/prevention/prevention-standards.html>>

ANNEXOS

ANNEX I. MARC LEGAL

En relació amb les competències dels poders públics en general, i la distribució de competències entre l'Estat i les comunitats autònomes:

Constitució espanyola:

- Article 39, pel que fa a l'obligació dels poders públics d'assegurar la protecció social, econòmica i jurídica, en especial dels menors d'edat, de conformitat amb els acords internacionals que vetllen pels seus drets.
- Article 43.2, pel que fa a l'atribució de competències als poders públics en l'organització i tutela de la salut pública a través de mesures preventives i de les prestacions i serveis necessaris.
- Article 149.1, punts 16, 17 i 29, pel que fa a la competència exclusiva de l'Estat en les matèries següents:
 - 16. Sanitat exterior. Bases i coordinació general de la sanitat. Legislació sobre productes farmacèutics.
 - 17. Legislació bàsica y règim econòmic de la Seguretat Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis per part de les comunitats autònomes (CA).
 - 29. Seguretat pública, sense perjudici de la possibilitat de creació de policies per a les CA, d'acord amb els respectius estatuts en el marc d'allò que estableixi una llei orgànica.
- Article 148.1, punts 20 i 21, pel que fa a l'assumpció de competències de les CA en matèria d'assistència social, sanitat i higiene, respectivament.
- Article 149.3, pel que fa al sistema de fonts supletòries entre l'Estat i les CA.

En relació amb la normativa de l'Estat dictada en atribució de les seves competències:

- Ley 26/2015, de 28 de julio, de modificación del sistema de protección a la infancia i a la adolescencia. Llei que, juntament amb l'anterior, configura el marc actual envers la protecció jurídica del menor.
- Ley orgánica 4/2015, de 30 de marzo, de protección de la seguridad ciudadana, pel que fa a la tipificació de faltes administratives relatives al consum o possessió de drogues tòxiques i altres substàncies, i el consum de begudes alcohòliques en llocs i establiments públics quan destorbi la tranquil·litat ciutadana.
- Ley 28/2005, de 26 de diciembre, de medidas sanitarias frente al tabaquismo y reguladora de la venta, el suministro, el consumo y la publicidad de los productos del tabaco, amb voluntat de sistematitzar diferents continguts regulats tant parcialment com territorialment per part de les CCAA.
- Ley orgánica 5/2000, de 12 de enero, reguladora de la responsabilidad penal de los menores, pel que fa a l'exigència de responsabilitat penal als majors de 14 anys i menors de 18 anys quan incorren en fets delictius previstos al Codi Penal o altres lleis penals especials.
- Ley orgánica 1/1996, de 15 de enero, de protección jurídica del menor, de modificación parcial del Código Civil y de la Ley de enjuiciamiento civil.

- Ley orgánica 10/1995, de 23 de noviembre, del Código Penal, pel que fa a la tipificació de delictes contra la salut pública.
- Ley 14/1986, de 25 de abril, general de sanidad, que estableix l'obligació de les administracions públiques sanitàries d'orientar les actuacions prioritàriament a la promoció de la salut i la prevenció de malalties, evitar les activitats i productes que directament o indirectament puguin tenir conseqüències negatives per a la salut i regular la seva publicitat comercial.
- Ley 7/1985, de bases de règim local, pel que fa a les competències dels ens locals.

En relació amb l'assumpció de competències assumides pel Parlament de Catalunya:

- Llei orgànica 6/2006, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, capítol II, pel que fa a la concreció de la matèria respecte de les competències assumides.

En aquest sentit, la normativa més destacada publicada al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya és:

- Resolució SLT/32/2015, de 15 de gener, per la qual s'aproven criteris en matèria de salut pública per a orientar les associacions cannàbiques i els seus clubs socials i les condicions de l'exercici de la seva activitat per als ajuntaments de Catalunya.
- Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, pel que fa al contingut de les normes d'organització i funcionament de centre (NOFC) en relació, entre d'altres, a l'aplicació de mesures correctores i sancionadores de les irregularitats o faltes comeses per l'alumnat.
- Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.
- Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública.
- Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació (LEC), pel que fa als drets i deures de l'alumnat, les faltes i sancions relacionades amb la convivència, en concret els actes o la possessió de mitjans o substàncies que puguin ésser perjudicials per a la salut i la incitació a aquests actes, i pel que fa a les funcions de la direcció del centre.
- Decret 105/2009 de 7 de juliol, pel qual es crea la Comissió Interdepartamental sobre Drogues, pel que fa a la seva composició i competències.
- Llei 11/2009, de 6 de juliol, de regulació administrativa dels espectacles públics i les activitats recreatives.
- Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials.
- Llei 4/2003, de seguretat pública de Catalunya, pel que fa a les competències assumides en matèria de seguretat per part de la Generalitat i els ens locals, i pels respectius cossos policials.
- Decret 200/2002, de 23 de juliol, pel qual es regula la senyalització de les limitacions en la venda de begudes alcohòliques.
- Llei 27/2001, de 31 de desembre, de justícia juvenil.
- Llei 21/2000, de 29 de desembre, sobre drets d'informació relatius a la salut i a l'autonomia del pacient, i la documentació clínica.
- Decret 155/1994, de 28 de juny, pel qual es regulen els serveis educatius del Departament d'Ensenyament, pel que fa a les funcions i àmbit d'actuació dels equips d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP) als centres escolars.
- Decret 266/1991, d'11 de desembre, pel qual es regula la capacitat sancionadora que preveu la Llei 20/1985, de 25 de juliol, de prevenció i assistència en matèria de

substàncies que poden generar dependència, en relació amb l'atribució de competències sancionadores.

- Decret 235/1991, de 28 d'octubre, de desplegament de la Llei 20/1985, pel qual es regulen les advertències, els missatges dissuasius, els logotips i la senyalització sobre el tabac i les begudes alcohòliques.
- Decret 184/1990, de 20 de juny, de creació del programa d'atenció especialitzada per al tractament de conductes addictives als centres penitenciaris.
- Llei 20/1985, de 25 de juliol, de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència, normativa marc en el context català en relació amb les drogodependències i amb la coordinació i competències entre les diferents administracions públiques.
- Normes d'organització i funcionament de centre (NOFC) de cada centre educatiu, pel que fa a les mesures per a la promoció de la convivència, resolució de conflictes i mediació quan les irregularitats comeses per l'alumnat així ho permetin.

ANNEX II. MARC PLANIFICADOR

MARC INTERNACIONAL: ESTRATÈGIA DE LA UE EN MATÈRIA DE LLUITA CONTRA LA DROGA 2021-2025

Adoptada pel Consell d'Europa de 29 de desembre de 2012, l'estratègia estableix el marc, els objectius i les prioritats del pla d'acció amb un plantejament integrat i multidisciplinari que combina tres dimensions de la política de drogues: la reducció de la demanda, la reducció de l'oferta i l'afrontació dels danys ocasionats per les drogues.

Els objectius de l'estratègia de la Unió Europea en matèria de drogues són:

- Contribuir a reduir de manera quantificable la demanda, la dependència i els riscos i danys socials i per a la salut relacionats amb les drogues.
- Contribuir a la desorganització del mercat de les drogues il·legals i a una reducció quantificable de la disponibilitat.
- Fomentar la coordinació mitjançant un discurs i anàlisi actius de l'evolució i els reptes que es plantegen en l'àmbit de les drogues a escala internacional i de la UE.
- Continuar reforçant el diàleg i la cooperació entre la UE i tercers països i organitzacions internacionals en matèria de drogues.
- Contribuir a una millor difusió del control, recerca i avaluació de resultats i a una millor comprensió de tots els aspectes del fenomen de les drogues i de l'impacte de les intervencions per tal de promoure dades empíricament contrastades, sòlides i generals que fonamentin les mesures i les actuacions.

L'estratègia europea se centra en dos àmbits d'acció, la reducció de la demanda i la reducció de l'oferta, i en tres temes transversals: la coordinació; la cooperació internacional, i la informació, recerca, seguiment i avaluació.

En l'àmbit de la reducció de la demanda, l'objectiu de l'estratègia europea és contribuir a una reducció quantificable del consum de drogues, retardar l'edat d'inici de consum, prevenir i reduir els problemes del consum de drogues, de la dependència i dels riscos i danys socials i per a la salut relacionats amb les drogues mitjançant un plantejament integrat, pluridisciplinari i empíricament contrastat, així com mitjançant el foment i el manteniment de la coherència entre les polítiques socials, de sanitat i de justícia.

Aquest objectiu es persegueix mitjançant un seguit de mesures de la mateixa importància i que es reforcen mútuament, especialment la prevenció (ambiental, universal, selectiva i indicada), la detecció i la intervenció precoç, la reducció de riscos i danys, el tractament, la rehabilitació i la reinserció social i el restabliment.

Sobre prevenció, l'Estratègia Europea 2021-2025 prioritza:

- Millorar la disponibilitat, cobertura i possibilitat d'accés a mesures eficaces i diversificades, fomentar l'ús i intercanvi de millors pràctiques i aplicar normes de qualitat.
- Millorar la disponibilitat i eficàcia dels programes de prevenció (des de l'impacte inicial fins a la sostenibilitat a llarg termini) i fomentar la sensibilització en relació amb el risc que suposa el consum de drogues i les seves conseqüències. Amb aquesta finalitat, les mesures de prevenció han d'incloure la detecció i intervenció precoç, el foment d'estils de vida saludables i la prevenció selectiva i indicada adreçada, també, a les famílies i les comunitats.
- Elaborar mesures eficaces i diferenciades orientades a reduir i retardar l'inici del consum de drogues i que siguin adequades a les necessitats de grups, patrons i modalitats de consum específics, amb atenció especial a grups vulnerables i marginats.
- Conscienciar sobre els riscos i conseqüències de conduir sota els efectes de l'alcohol i altres substàncies amb intervencions i respostes polítiques eficaces.

MARC ESTATAL: ESTRATÈGIA NACIONAL SOBRE ADDICCIONS 2017-2024. MINISTERI DE SANITAT, SERVEIS SOCIALS I IGUALTAT

El 1985 el Ministeri de Sanitat i Consum va crear el Pla nacional sobre drogues (PNSD) amb l'objectiu de coordinar i potenciar les polítiques en matèria de drogues que es porten a terme a Espanya des de les diferents administracions públiques i entitats socials.

L'actual Estratègia nacional sobre addiccions (ENA) es fonamenta en les dues anteriors estratègies (2000-2008 i 2009-2016) així com en els tres plans d'acció que van desenvolupar ambdues estratègies.

S'ha adaptat l'estructura de l'ENA 2017-2024 a l'establerta en l'Estratègia de la UE 2013-2020. L'ENA 2017-2024 s'articula al voltant de dues grans fites amb diferents objectius estratègics.

El camp d'actuació de l'ENA 2017-2024 engloba quatre eixos fonamentals:

- Drogues legals (tabac i alcohol).
- Fàrmacs de prescripció mèdica i altres substàncies amb potencial addictiu.
- Drogues il·legals, incloses les noves substàncies psicoactives.
- Addiccions sense substància o comportamentals, fent especial èmfasi en els jocs d'aposta (presencial i en línia), així com en els videojocs i altres addiccions a través de les tecnologies.

Objectius generals de l'ENA:

- Disminuir els danys associats al consum de substàncies amb potencial addictiu i els ocasionats per les addiccions comportamentals.
- Disminuir la presència i el consum de substàncies amb potencial addictiu i les addiccions comportamentals.
- Retardar l'edat d'inici a les addiccions.

D'altra banda, tots els objectius estratègics s'agrupen en dos grans blocs o fites:

- Fita 1: cap a una societat més saludable i informada.
- Fita 2: cap a una societat més segura.

FITA 1: CAP A UNA SOCIETAT MÉS SALUDABLE I INFORMADA

ÀREES D'ACTUACIÓ
Prevençió i reducció del risc
Atenció integral i multidisciplinària
Reducció de danys
Incorporació social, amb especial èmfasi en la integració laboral

Prevenció i reducció del risc. Objectius estratègics:

- Reduir la presència i promoció de les drogues i d'altres conductes susceptibles de generar addicció, així com limitar-hi l'accés dels menors.
- Promoure una consciència social de riscos i danys provocats per les drogues i addiccions, augmentar la percepció del risc associat al consum i a determinades conductes addictives (joc i pantalles) i comptar amb la participació ciutadana en aquest sentit.
- Reduir la injustificada percepció de la societat, i especialment dels menors, sobre la «normalitat» dels consums de drogues, fonamentalment de cànnabis i d'alcohol.
- Desenvolupar habilitats i capacitats personals que redueixin la vulnerabilitat enfront els consums de drogues i altres conductes susceptibles de provocar addicció.
- Promoure conductes i hàbits de vida saludables, ús saludable de les tecnologies i alternatives d'oci sanes, incompatibles amb l'abús de substàncies i altres conductes addictives.
- Detectar de manera precoç i prevenir els consums de més risc (consum per part de menors, embarassades, durant la conducció de vehicles...).

Atenció integral i multidisciplinària. Objectius estratègics:

Garantir una atenció integral de qualitat mitjançant:

- La coordinació de la xarxa de tractament de les addiccions amb la resta del sistema socio sanitari.
- Millora del tractament i seguiment en els serveis sanitaris i socials de les persones amb addiccions de llarga durada i de les de més edat.
- Integració en els plans de salut comunitària de l'abordatge de les addiccions.
- Avaluació de totes les actuacions.
- Consolidar la incorporació a la xarxa assistencial de l'atenció a les noves addiccions (amb substància i sense).
- Fomentar l'atenció integral mitjançant itineraris personalitzats segons les característiques de cada pacient (crònics, patologia dual, usuaris sense llar, entre d'altres).
- Dissenyar protocols d'actuació amb altres institucions que desenvolupin actuacions dirigides a població vulnerable per tal d'oferir una atenció integral i facilitar l'accés als recursos.
- Implementar recursos i programes per a la intervenció en patologia dual.
- Garantir la qualitat i l'ajust a l'evidència de totes les actuacions.
- Incloure la perspectiva de gènere en tots els nivells del procés assistencial.
- Fomentar l'atenció integral incorporant els condicionants de gènere a les anàlisis que expliquen el consum i abús de drogues i altres addiccions, així com les conseqüències d'aquests condicionants en les dones i homes amb consum problemàtic.
- Promoure els tractaments centrats en les dones i els seus consums realitzant intervencions integrals que, en el cas dels psicofàrmacs, inclouen els aspectes lligats a la prescripció per part del sistema sanitari, desenvolupant alternatives de tractament no farmacològic.

- Fomentar l'atenció integral i la coordinació de recursos a les dones que pateixen violència de gènere i les seves filles i fills per tal d'evitar la victimització institucional.

Reducció de danys. Objectius estratègics:

- Mantenir, ampliar la cobertura i adaptar als nous perfils de consum els programes de reducció del dany.
- Ampliar l'oferta de medicació substitutiva d'opiacis, millorant l'accés de les persones que han fracassat amb la metadona, dins del Sistema Nacional de Salut (SNS), a altres agonistes o antagonistes opiacis.
- Ampliar l'oferta i cobertura dels programes de prevenció de sobredosis (per exemple amb inclusió de la prescripció i entrega de naloxona als consumidors d'opiacis i pacients en el tractament amb substitutius) en diferents àmbits.
- Millorar els programes d'intercanvi de xeringues i ampliar la seva cobertura en l'atenció primària.
- Treballar la incorporació social de les persones excloses amb addiccions a programes de reducció de danys.
- Impulsar la reducció de danys en indrets de tràfic i consum.
- Aplicar aquesta metodologia als consums de joves i adolescents.
- Mantenir les mesures alternatives a la presó en pacients amb problemes d'addicció.
- Millorar i ampliar el diagnòstic precoç de les infeccions transmissibles (VIH, VHC...) i l'accés al tractament dels usuaris de drogues.
- Integrar la metodologia de reducció de danys en les xarxes assistencials de manera transversal.
- Millorar la coordinació amb l'atenció primària de salut i salut mental per a la detecció de trastorns mentals i intervenció precoç.
- Incloure el model de reducció de danys en l'abordatge del tractament d'altres conductes addictives.

Incorporació social, amb especial èmfasi en la integració laboral. Objectius estratègics:

- Definir un model comú d'actuació en incorporació social, tant en els aspectes conceptuals com en l'establiment de processos de continuïtat de l'atenció i en els itineraris individualitzats de les persones beneficiàries dels programes.
- Ampliar l'oferta i adequar els serveis i programes (serveis ocupacionals i especialment de reinserció laboral) als nous perfils de les persones ateses (incloses les addiccions sense substància), al diferent impacte de les addiccions en dones i homes i a les necessitats diferencials de les persones drogodependents de més edat.
- Incrementar la cobertura poblacional en coordinació amb la xarxa assistencial.
- Millorar la qualitat de les actuacions, propiciant la investigació i cerca d'evidències, l'avaluació de programes i intervencions, l'elaboració de catàlegs de programes i l'establiment d'un sistema d'informació i avaluació en incorporació social.
- Millorar la coordinació interinstitucional entre els departaments amb una clara implicació en aquesta àrea: Salut, Serveis Socials, Ocupació, Educació i Interior.
- Incrementar el suport que proporcionen la DGPNSD i els plans autonòmics de drogues a corporacions locals i les ONG en els programes d'incorporació social.

- Fomentar la participació de les corporacions locals en els programes d'inserció laboral i social.
- Fomentar la participació de les entitats privades sense ànim de lucre en el desenvolupament de programes d'inserció social i laboral a través d'itineraris personalitzats.

FITA 2: CAP A UNA SOCIETAT MÉS SEGURA

ÀREES D'ACTUACIÓ
Reducció i control de l'oferta
Revisió normativa
Cooperació judicial policial a escala nacional i internacional

Reducció i control de l'oferta. Objectius estratègics:

- Combatre el cultiu, la producció, importació, distribució i venda de drogues il·legals i la facilitació d'aquestes activitats, incloent els mitjans digitals (Internet, *darkweb* / *deep web*...).
- Potenciar les eines per a la investigació del blanqueig de capitals i la capacitació en aquesta matèria, amb especial atenció a la recuperació d'actius de procedència il·lícita.
- Manteniment de plans policials en l'entorn de centres educatius i d'oci.
- Reforçar la figura dels agents i forces de seguretat com a agents socials, clau en prevenció («agent tutor»).
- Potenciar les unitats policials especialitzades en la lluita contra el tràfic de drogues.
- Incrementar el control dels punts de venda de droga a la menuda.
- Estudiar i proposar els canvis normatius que permetin que la fiscalització de les noves substàncies psicoactives s'efectuï per grups o «famílies» químiques en comptes de per cada substància química de forma individual, millorant l'eficàcia i l'agilitat.

Revisió normativa. Objectius estratègics:

- Revisió de la normativa existent en relació amb la venda, promoció, dispensació i consum de drogues legals (especialment la dirigida a protegir els menors).
- Millorar la normativa sobre blanqueig de capitals relacionats amb el tràfic d'estupefaents.
- Contribuir a millorar la normativa relativa a la inclusió de noves substàncies psicoactives en les llistes de fiscalització, especialment en referència a la rapidesa per incloure-les.
- Revisar la normativa de control internacional de precursors per a la producció de drogues.
- Revisió de la normativa de joc i apostes (en línia) relacionada amb l'accessibilitat i promoció, especialment la dirigida a protegir als menors.

Cooperació judicial i policial a escala nacional i internacional. Objectius estratègics:

- Incrementar i millorar la cooperació interna de les forces i cossos de seguretat, així com amb les policies autonòmiques, a través dels mecanismes adients, buscant una millor cooperació en el àmbit internacional.
- Millorar els mecanismes per a l'intercanvi d'informació i per facilitar la cooperació en operacions i investigacions conjuntes a escala nacional i internacional, que tinguin en compte la utilització de tècniques especials d'investigació, incloent els equips conjunts d'investigació.
- Enfortir la col·laboració amb entitats financeres per detectar grans moviments de capitals.
- Reforçar les intervencions policials coordinades de les forces i cossos de seguretat sobre les organitzacions delictives i les xarxes de distribució a escala petita i gran.
- Incrementar els esforços en el control de la venda d'alcohol a menors per part dels actors implicats (forces i cossos de seguretat de l'Estat, policies autonòmiques, corporacions locals, governs autonòmics).

PLA D'ACCIÓ SOBRE ADDICCIONS 2021-2024

El Ministeri de Sanitat va presentar el Pla d'acció sobre addiccions 2021-2024, aprovat a la Conferència Sectorial del Pla Nacional sobre Drogues.

El Pla d'acció sobre addiccions 2021-2024 incideix en tots els trastorns addictius, des de les drogues legals fins a les addiccions sense substància o comportamentals. Es vol aconseguir una societat més saludable i informada i una societat més segura prioritant les persones més vulnerables.

El nou Pla enumera 46 accions i 135 activitats sota els principis de l'eficàcia, l'eficiència i l'optimització de recursos; de l'establiment d'una cogovernança; i de l'avaluació i la qualitat de les accions. I mostra èmfasi per abordar aspectes de gènere, i el binomi violència i abús de substàncies. Juntament amb aquest enfocament, tot el Pla posa una atenció especial a la promoció de la salut dels menors.

El Pla inclou i atén les noves formes d'addicció com l'ús "patològic" d'Internet, els mitjans digitals i les xarxes socials i també el patró de consum d'alcohol per part de persones menors i joves.

El principal objectiu és oferir a les administracions públiques i entitats un marc de referència amb un enfocament integrat, equilibrat i basat en l'evidència perquè duguin a terme els plans i programes relacionats amb les addiccions objecte de la seva competència.

En l'elaboració d'aquest nou pla hi han participat, la Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues (DGPNSD), altres centres directius del Ministeri de Sanitat, altres ministeris implicats, comunitats autònomes i entitats locals, ONG, societats científiques i els agents socials (sindicats i patronal) implicats en el problema de les addiccions.

L'Ajuntament del Masnou, amb el seu Pla municipal de prevenció i atenció a les conductes addictives, s'alineja amb els objectius del Pla d'acció sobre addiccions 2021-2024 del Pla Nacional sobre Drogues.

MARC AUTONÒMIC: PLA DE DROGUES I ADDICCIONS COMPORAMENTALS 2019-2023

El Pla de drogues i addiccions comportamentals 2019-2023 (DAC), aprovat per la Comissió Interdepartamental sobre Drogues, neix amb el compromís de promoure, coordinar i liderar l'abordatge de les problemàtiques de salut i socials relacionades amb el consum d'alcohol i altres drogues i amb altres comportaments susceptibles de generar addicció.

Es tracta d'un «pla de plans», fruit d'una necessitat compartida, que integra i aglutina diferents iniciatives i accions que han de dur a terme els diferents actors des dels vessants social, econòmic, educatiu i sanitari, i que aborda el fenomen de les drogues des de la prevenció universal fins a la reducció de danys, tenint en compte de manera transversal els diferents eixos de desigualtat, com el gènere, la diversitat cultural i l'edat.

Els objectius generals del Pla de drogues i addiccions comportamentals (DAC) són:

- Incrementar l'edat d'inici del consum de drogues i dels comportaments susceptibles de generar addicció.
- Disminuir la prevalença del consum de drogues, tant les socialment integrades com les que no ho estan, així com del joc patològic i sobre usos d'Internet.
- Reduir la morbiditat, la discapacitat i la mortalitat derivades de l'ús de drogues, el joc, les apostes i Internet.
- Disminuir les situacions personals, familiars i socials no desitjades relacionades amb drogues i addiccions comportamentals (conflictitat, violència, exclusió, etc.).

Per assolir aquest objectiu, el Pla integra una estructura basada en cinc grans línies estratègiques:

- Construcció de comunitats educadores i resilents enfront de les DAC.
- Empoderament de la persona i compromís amb els seus drets.
- Millora en salut i benestar: de la prevenció universal a la reducció de danys.
- Innovació i gestió del coneixement en l'abordatge preventiu i assistencial de les DAC.
- Aquestes línies estratègiques inclouen 15 àrees temàtiques que es concreten en 27 objectius específics, que es duran a terme amb 361 activitats que donen com a resultat més de 500 productes.

Document de consens i d'implicació de tots els agents del sector

El Pla és fruit de la necessitat d'integrar i aglutinar diferents iniciatives i accions que han de dur a terme els diferents actors des dels vessants social, econòmic, educatiu i sanitari, i que aborda el fenomen de les drogues des de la prevenció universal fins a la reducció de danys, tenint en compte de manera transversal els diferents eixos de desigualtat, com el de gènere, el de diversitat cultural i el d'edat.

MARC LOCAL: XARXA LOCAL DE PREVENCIÓ DE LES DROGODEPENDÈNCIES DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA

La Xarxa Local de Prevenció de les Drogodependències de la Diputació de Barcelona neix amb la voluntat política i tècnica de desenvolupar un model de gestió compartida de referència territorial. L'objectiu és impulsar els serveis i programes de prevenció comunitària mitjançant sistemes d'informació consensuats, i també fer possible i enfortir el compromís dels ens locals.

El document marc estableix les bases tècniques i els criteris generals que han de permetre el desenvolupament adequat de la prevenció comunitària de les drogodependències.

Objectius

Per consolidar un treball en xarxa és indispensable un marc bàsic de coincidències, d'integració de voluntats, de corresponsabilitat i de consens. En aquest sentit, els objectius de la Xarxa són:

- Impulsar la prevenció de les drogodependències en l'àmbit local i facilitar la implementació i el desenvolupament de serveis i programes de prevenció de drogodependències en el món local.
- Garantir l'equitat en serveis i programes de prevenció comunitària en el conjunt del territori, de manera que en tots els àmbits d'intervenció preventiva que siguin competència municipal tinguin ocasió de participar en propostes preventives específiques, de manera equilibrada i ajustada a les necessitats locals.
- Implicar la societat civil en el desenvolupament de les actuacions, de manera que participi activament en la definició de prioritats i en la implementació i avaluació de les iniciatives preventives.
- Avançar en l'homogeneïtzació dels sistemes de gestió en el conjunt del territori tenint en compte la realitat de cada municipi.
- Facilitar la gestió compartida entre tots els agents locals del coneixement amb formació, innovació, protocols i avaluació.

ANNEX III. MARC TEÒRIC

MODEL LÒGIC DE PLANIFICACIÓ

És el model segons el qual es recomana, per planificar intervencions eficaces, seguir els passos següents:

- Avaluació de necessitats.
- Descripció del fenomen: la seva dimensió, característiques i conseqüències. Aquesta informació és clau per justificar la necessitat de la intervenció.
- Coneixement de la població. Cal prioritzar la població objecte de la intervenció i conèixer-la amb més profunditat. Conèixer els determinants conductuals/psicosocials i d'entorn associats al consum de drogues i altres conductes de risc ens ajudarà a saber per què la població presenta els problemes que volem prevenir.
- Formulació d'objectius. Objectius generals i objectius específics. Els objectius específics d'una intervenció són els determinants que es proposen modificar en una població.
- Definició dels mètodes i les estratègies de les diferents intervencions.
- Concreció de l'avaluació. Triar indicadors d'avaluació.

MODEL DE COMPETÈNCIES

Aquest model relacionat amb la prevenció de drogues se centra en l'adopció i manteniment d'estils de vida saludables, que al seu torn s'aconsegueixen amb la dotació i educació en competències que els sostenen.

Enumerem de manera esquemàtica els criteris i principis bàsics d'aquest model:

1. El model de competències es basa en la creença que els infants i adolescents són competents per créixer, desenvolupar-se i influir en el seu entorn, en la creença de la capacitat per a l'aprenentatge i adquisició de competències com a estratègia per prevenir problemes de consum de drogues. Es tractaria de desenvolupar intervencions que permetin a les persones l'aprenentatge de les competències necessàries.
2. Es basa en un model pedagògic i educatiu, l'objectiu de transmissió de coneixements i aprenentatges del qual se centra en les habilitats, destreses i competències que constitueixen els recursos de tota mena per fer front al problema de les drogues (habilitats per relacionar-se amb l'entorn, per afrontar dificultats, per resistir la pressió social i de grup, per a la recerca d'informació, per a la presa de decisions, etc.).
3. El model té l'origen en els principis de la teoria de l'aprenentatge social i utilitza aquesta teoria per articular els procediments d'adquisició, incorporació i multiplicació de les destreses, habilitats i competències necessàries.
4. En aquest model no es tracta de detectar ni d'aclarir els factors que expliquin els dèficits i els problemes. Més aviat es tracta d'aportar el major nombre possible d'habilitats als individus, els grups i les comunitats.
5. El desenvolupament de competències és un procés que es retroalimenta i, per tant, constitueix un cercle virtuós. Una major dotació de competències proporciona més probabilitats

d'afrontar amb èxit els problemes i decisions que es plantegen als joves. Això ajuda a construir una autoestima més sòlida, s'incrementa la seguretat del jove en si mateix, etc.

6. Les intervencions i estratègies d'intervenció per al desenvolupament de competències requereixen normalment la participació i implicació activa de la població destinatària, normalment joves i adolescents. La finalitat última de la intervenció és deixar en mans del jove o l'infant recursos (en forma de competències) perquè actuï i decideixi saludablement de manera autònoma fora de la intervenció.

El model de competències recolliria, per tant, totes les perspectives teòriques centrades a promoure habilitats o competències individuals per afrontar situacions relacionades amb el consum/abús de drogues. Dins d'aquest model també es podria parlar del desenvolupament de competències socials o comunitàries.

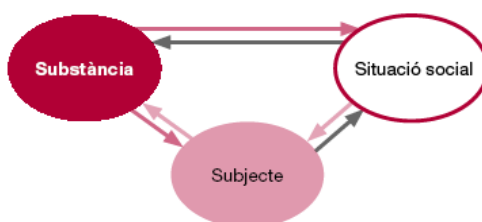
MODEL BIOPSIKOSOCIAL

El model biopsicosocial integra tant característiques individuals com components afectius i cognitius o aspectes de l'entorn i de la situació social. Aquest model se situa realment sota el paraigua de la psicologia social, i posa l'accent en els processos socialitzadors de les persones, sobretot en la socialització primària.

El model biopsicosocial aporta la perspectiva de la importància del nivell interindividual, és a dir, de la interacció social. En aquest nivell s'assenyala, per exemple, que el consum de drogues s'explica, es comprèn o es justifica millor com a resultat de les interaccions establertes amb les persones del nostre entorn social.

La personalitat i el conjunt de valoracions, creences i actituds d'una persona sorgeixen durant el procés de socialització, i són aquesta personalitat, valors, creences i actituds les que mostren els peculiars estils de vida. Però els processos de socialització són bàsicament interaccions socials amb els altres, i sobretot amb els altres significatius, i intervenen en aquesta interacció i socialització els factors ambientals de l'entorn vital de cada persona.

Els aspectes clau d'aquest model per a l'anàlisi del consum i abús de les drogues són tres: la substància consumida, el subjecte consumidor i la situació social en què té lloc el consum. El model biopsicosocial proposa que el consum i abús de drogues sorgeix com a resultat de la interacció entre diverses variables, sense que cap d'elles pugui ser considerada la causa primària. Cadascuna de les variables i factors pot actuar aïlladament en circumstàncies específiques o en combinació amb la resta d'elements implicats.

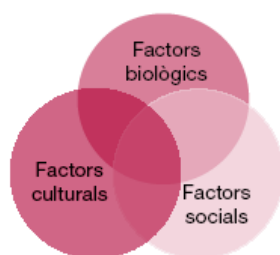
Entre les nombroses mesures adoptades des del model biopsicosocial, destaquen, prioritàriament, les accions orientades al foment del suport i la cohesió familiar, a garantir unes condicions bàsiques de vida i desenvolupament o garantir la igualtat d'oportunitats en l'accés a l'educació, l'ocupació i l'aprenentatge professional. També hi ha altres accions, més específiques, dirigides cap al control dels processos d'influència social, promovent entre els individus o grups de major risc d'incidència el reconeixement de les influències socials a què es poden veure exposats en un moment determinat.

Finalment, encara hi ha un grup d'accions centrades en l'aprenentatge i entrenament d'habilitats específiques que capacitin l'individu per fer front, resistir i rebutjar les incitacions al consum, com ara: entrenaments en assertivitat, autocontrol o habilitats d'afrontament; promoció de la competència personal i social a través d'accions individuals o grupals dirigides a fomentar l'autoestima, l'autoconcepte positiu, l'assoliment i el funcionament de l'individu o del grup, i determinades habilitats cognitives i comportamentals. Totes aquestes habilitats han de dotar la persona i la família d'un sentit de pertinença, de control sobre els seus destins i d'accés a les oportunitats.

MODEL ECOLÒGIC O MODEL SOCIOCULTURAL

Aquest model planteja un marc conceptual més ampli que tracta d'oferir una comprensió sociològica i antropològica de la conducta cultural i de les normes socials en relació amb el consum de drogues.

El model ecològic o sociocultural considera la conducta humana com el resultat de la interacció entre factors biològics, socials i culturals, i reconeix fins a cert punt l'existència d'una base biològica en l'explicació del comportament.

L'element biològic justifica el reconeixement d'una certa susceptibilitat individual a la drogodependència, que remet directament al concepte de sensibilització com a oposat al de tolerància. Alguns estudis han mostrat com hi sol haver antecedents familiars en casos de drogodependents i per certes substàncies.

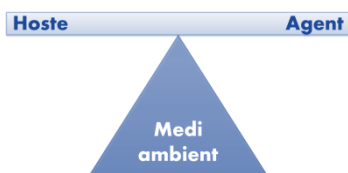
Però la base del model és la part cultural i social, en assenyalar la influència de l'entorn sobre la conducta de l'individu. Les normes i regles establertes per la societat condicionen i, en alguns casos peculiars, arriben a determinar l'ús de drogues. D'altra banda, els patrons culturals també són elements reguladors de l'ús de determinats tipus de substàncies, disposant i imposant certs mecanismes, en uns casos de control i en altres afavoridors del consum.

Pel que fa a la prevenció universal, des del model ecològic o sociocultural les intervencions han d'anar dirigides prioritàriament al conjunt de la societat, considerada globalment, i han de posar l'accent en la redefinició de l'ús de drogues.

Per tot això, des d'aquest model es creu que si no es canvien les estructures socials i culturals que donen suport a l'ús de les drogues difícilment es faran canvis reals per prevenir l'ús i abús de les drogues. En aquest sentit, a escala operativa es promouen actuacions específiques per canviar les pautes culturals de consum utilitzant intervencions educacionals, mesures legislatives i de control social, i promovent, en última instància, el canvi cultural i la modificació de les normes socials que donen suport o regulen el consum de determinades substàncies.

MODEL DE SALUT PÚBLICA

Aquest model considera que la salut està condicionada per les relacions recíproques entre tres elements: l'hoste, l'agent i l'ambient. Aplicat a l'àmbit de la prevenció del consum de drogues, els tres elements correspondrien als següents: l'agent seria la substància (les característiques farmacològiques, socials, legals, etc.); l'hoste seria la persona (les característiques genètiques, biològiques, demogràfiques, socials, determinants conductuals/psicosocials, etc.), i l'ambient correspondria als condicionals socials i físics en què es produeixen els consums.

A partir de la identificació d'aquests tres elements, el model postula que la salut es preserva, d'una banda, incrementant la resistència individual davant les malalties, i, de l'altra, desenvolupant un entorn que protegeixi la salut general de la població. Per fer-ho, utilitza estratègies com ara la vigilància epidemiològica, la promoció i la protecció de la salut, l'enfortiment de la capacitat institucional de regulació en matèria de salut pública i el desenvolupament de polítiques públiques, entre d'altres.

Així, aplicat a l'àmbit de les drogues, el model de salut pública proposa incrementar la resistència de l'hoste (la persona) a través d'accions que enforteixin els determinants conductuals/psicosocials relacionats amb el consum, i aïllar l'agent (substància), per exemple, amb mesures reguladores per crear espais lliures de drogues. *Bukoski, 1995.*

MODEL DE PROMOCIÓ DE LA SALUT

Aquest és el model de referència de les intervencions de l'Organització Mundial de la Salut. Segons aquest model, els estils de vida de la població poden millorar si s'afavoreixen unes condicions personals i socials adequades per a la salut.

Aquestes condicions es poden aconseguir prioritant l'actuació en cinc àrees:

1. Establir una política pública saludable.
2. Crear entorns que promoguin la salut, mitjançant la combinació de mesures polítiques, legislatives i informatives.
3. Enfortir l'acció comunitària perquè la comunitat pugui avançar cap a la consecució de nivells òptims de salut.
4. Promoure el desenvolupament d'habilitats personals per adoptar estils de vida saludables.
5. Reorientar els serveis de salut sobre la base de les necessitats existents a cada territori.

Les intervencions basades en el model de promoció de la salut planifiquen accions per treballar determinants conductuals/psicosocials i determinants d'entorn. Els primers se centren a empoderar directament les persones perquè tinguin un control millor sobre la salut, mentre que els segons s'orienten a apoderar les comunitats i les societats en les quals viuen les persones, per exemple, establint polítiques reguladores del consum de drogues, limitant l'accessibilitat a les substàncies i la disponibilitat, incrementant els serveis d'atenció a les drogues, etc.

OMS, 1986. Green, 1986 i 2006. Kickbusch, 2003.

MODEL TRANSTEÒRIC DEL CANVI

Aquest model parteix del fet que el canvi de comportament és un procés que passa per cinc etapes: 1) precontemplació (quan no hi ha cap intenció de canviar en els propers sis mesos) 2) contemplació (quan es planteja un canvi de comportament en els propers sis mesos); 3) preparació (quan es planteja un canvi en els propers dies i ja s'han fet petits passos en aquesta direcció); 4) acció (quan ja s'ha fet el canvi i ja fa un temps que dura), i 5) manteniment (quan el canvi de comportament es manté des de fa sis mesos). Aquest procés no és lineal, sinó circular. Això vol dir que es pot entrar en el procés de canvi tantes vegades com sigui necessari per aconseguir el canvi definitiu de la conducta.

La població en cada estadi té característiques comportamentals i actitudinals diferents respecte a la intenció de canviar. Això implica que cada persona té necessitats diferents d'informació i intervenció. El model proposa processos de canvi que es poden utilitzar per facilitar passar d'una etapa a la següent.

Prochaska i DiClemente, 1983, 1992.

MODEL DE REDUCCIÓ DE RISCOS

L'objectiu del model de reducció de riscos no és l'abstinència, sinó la reducció i minimització dels efectes negatius del consum de drogues. No sols es treballa la millora de la salut, sinó també d'altres aspectes, com l'evolució de la persona, la participació en el context social, la marginació, les dinàmiques laborals i l'estigma, entre d'altres. S'entén que la reducció de riscos ha de ser una pràctica educativa i sanitària mancada de valoració moral, en què el consum responsable ha de tenir cabuda.

L'estratègia preventiva dels programes de reducció de riscos es basen en els aspectes clau següents:

- La constatació que les drogues continuaran sent consumides per un sector de la població.
- La resistència d'aquestes persones a accedir a serveis especialitzats, ja que en aquests recursos sols hi accedeixen persones que ja tenen un problema evident.
- El fet que hi ha joves que no volen abandonar l'ús de certes drogues, però estan disposats a preocupar-se per la seva salut i a canviar hàbits per millorar-la.
- L'evidència que molts dels problemes que han patit molts joves es podrien haver evitat amb un treball informatiu previ.
- Per a les persones que han decidit no consumir, la informació pretén reforçar la seva posició i oferir, en cas de consum, una guia vàlida per a un ús responsable.
- Per a les persones que han decidit consumir, la informació es proposa proporcionar elements útils que afavoreixin un consum de menor risc.
- Però conscients que la informació per si sola no garanteix una modificació de la conducta, es tenen en compte altres factors:
 - La presa de decisions, amb l'objectiu de la millora de l'autonomia i maduració de la persona.
 - La responsabilitat de les pròpies decisions, així com l'assumpció de les possibles conseqüències.
 - Els recursos i els procediments per resoldre conflictes.
 - L'autoconeixement de les limitacions i possibilitats pròpies.
 - Les formes d'autocontrol del consum.
 - Aspectes que fan referència al grup, a l'entorn o a l'entrenament de les habilitats socials.
 - La debilitat davant la pressió de grup.
 - El respecte a les decisions i opcions dels altres.
 - La responsabilitat amb un mateix i amb els altres.
 - Les alternatives al consum.

Així doncs, d'acord amb els objectius i aspectes sobre els quals intervenen o es proposen intervenir, no correspondria parlar tant de prevenció, en el sentit d'evitar determinats problemes, com de promoció, entesa com el desenvolupament de capacitats i habilitats per resistir certs factors de risc. Es potencia la presa de decisions destacant la responsabilitat individual, l'objectiu últim de la qual seria proporcionar possibilitats de desenvolupament personal que farien que la decisió d'assumir riscos de desenvolupar pautes d'ús inapropiat o perjudicial i l'opció per consumir drogues fos una decisió conscient.

Aquest model proposa abordar l'atenció al consum de drogues des d'una perspectiva multisectorial i multidisciplinària que ajudi a enfortir les capacitats personals i a desenvolupar tot un seguit de mesures, accions i serveis per arribar a les persones en les situacions en què es poden produir els danys.

Minno (1993). Generalitat de Catalunya. Departament de Salut. Subdirecció General de Drogodependències. Direcció General de Salut Pública, 2008.

FACTORS ESPECÍFICS EN LA PROMOCIÓ DELS BONS USOS DE LES PANTALLES

Els riscos derivats dels usos de pantalles estan experimentant un notable augment els darrers anys. Un recent informe publicat per Unicef, *L'impacte de les tecnologies per a la relació, informació i comunicació (TRIC) en la infància*, apunta que un de cada tres adolescents fa un ús problemàtic i addictiu d'Internet i les xarxes socials, generalment a través d'un mòbil que rep de mitjana entre els 10 i 11 anys i que possibilita pràctiques potencialment perilloses, com compartir material sexual, ciberassetjament, videojocs o apostes en línia.

Echeburua i Requesens fan una primera proposta de factors de risc i factors de protecció implicats en aquests usos problemàtics de pantalles:

Factors de risc:

- Factors personals. Característiques de personalitat o estats emocionals: impulsivitat, disfòria, intolerància a estímuls desplaents físics (dolors, insomni o fatiga) o psíquics (disgustos, preocupacions o responsabilitats), cerca exagerada d'emocions fortes. Problemes de personalitat: timidesa excessiva, baixa autoestima o rebuig a la imatge corporal, o afrontament inadequat de les dificultats quotidianes. Problemes psiquiàtrics previs. Insatisfacció personal amb la seva vida o manca d'afecte.
- Factors familiars. Entorns rígids, autoritaris (amb fills dependents, irresponsables o rebels). Entorns desestructurats o permissius, amb normes inexistentes o inconsistents i amb falta de coherència entre el model patern i matern.
- Factors socials. Aïllament social o relació amb un grup de persones que abusen de les pantalles; pressió de grup i circumstàncies d'estrès (fracàs escolar, frustracions afectives o falta d'objectius)

Factors de protecció:

- Recursos personals. Autoestima. Habilitats socials i de comunicació. Estil atribucional. Altres recursos personals: capacitat per solucionar problemes, control de les emocions i afrontament adequat de l'estrès i ocupació adequada de l'oci.
- Recursos familiars: Comunicació familiar. Establiment de normes i límits (hàbits de conducta i sistemes de valors) acompanyats d'afecte i suport emocional. Exemple amb conductes saludables i oci compartit.

Font: Echeburua, E. i Requesens, A. (2012). *Adicción a las redes sociales y nuevas tecnologías en niños y adolescentes: Guía para educadores*. Madrid, Pirámide.

Paral·lelament, Sedó ens ofereix una versió simplificada amb alguns dels principals factors involucrats en el desenvolupament d'aquests mals usos de pantalles:

Factors de risc:

- Dificultats d'expressió.
- Aïllament i dificultats de relació.
- Limitacions físiques i psíquiques.
- Abandonament (falta de referents).
- Context d'anomia i desordre, manca de límits.
- Consumisme i hedonisme.

Factors de protecció:

- Bones relacions socials.
- Equilibri emocional i psicològic.
- Context d'ordre amb normes i límits.
- Vida rica fora de línia.

FACTORS FAMILIARS

La presència d'un mal funcionament familiar és motiu de múltiples problemes en els adolescents. Un entorn familiar desestructurat i amb dificultats socioeconòmiques s'ha relacionat amb una pitjor supervisió dels menors. Això afavoreix l'ús abusiu de pantalles de manera sostinguda i disminueix la possibilitat d'accedir a activitats d'oci formatives i recreacionals, cosa que provoca un augment del risc d'acabar desenvolupant una addicció (Matalí i Alda, 2008).

També s'ha relacionat l'ús desadaptatiu de les noves tecnologies amb els models de rols paterns i els estils educatius (excés d'autoritarisme i rigidesa o excés de permissivitat i desatenció).

D'altra banda, el desconeixement d'alguns pares i mares dels riscos de la sobreutilització de les noves tecnologies i la falta de control que se'n deriva fa que l'adolescent aconseguixi un accés il·limitat i freqüent, que pot comportar un ús poc responsable i una possible conducta addictiva.

SENYALS D'ALERTA

Finalment, Bernabeu ens proposa unes senyals d'alerta (que no d'alarma) a les quals les famílies haurien d'estar atentes:

- Tendència a l'aïllament familiar.
- Baix rendiment escolar.
- Deixar de banda activitats relacionals, socials, etc. de caràcter presencial.
- Utilització compulsiva, excessiva i perjudicial.
- Estils de vida totalment sedentaris, sense activitats fora de les obligacions formals.

- «Inversió social»: totes les amistats són virtuals.
- Canvis en els patrons del son i la vigília.

Cal destacar que parlem de senyals que han d'avaluar-se de manera conjunta, contextualitzant el problema, ja que per si sols no impliquen problemàtica.